

INFORMACJA KWARTALNA O SYTUACJI MAKROEKONOMICZNEJ I STANIE FINANSÓW PUBLICZNYCH STYCZEŃ 2012

Nr 1 / 2012

Podstawowym celem niniejszej *Informacji kwartalnej* jest zaprezentowanie dostępnych informacji na temat sektora finansów publicznych:

- według obowiązującego w Unii Europejskiej standardu ESA'95 (dane kwartalne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według standardu Międzynarodowego Funduszu Walutowego GFSM2001 (dane miesięczne obejmujące szczebel centralny, dane roczne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według przepisów krajowych (dane miesięczne o budżecie państwa).

Mając na uwadze zasadę jawności i przejrzystości finansów publicznych publikujemy Informację kwartalną o sytuacji makroekonomicznej i stanie finansów publicznych. Niniejszy numer zawiera informacje dotyczące III kwartału 2011 r.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH w okresie I-IX 2011 r.

- wynik budżetu państwa wyniósł – 21,9mld zł
- wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 wyniósł -40,3 mld zł
- dług Skarbu Państwa na koniec września wyniósł 762,0 mld zł
- państwowy dług publiczny na koniec września wyniósł 798,8 mld zł

Niniejszy materiał został opracowany wyłącznie w celach informacyjnych i nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Informacje zawarte w materiale pochodzą z dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak Ministerstwo Finansów nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale. Niniejszy materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na **źródło**.

NOTA METODOLOGICZNA

Nota metodologiczna do str. 13 - Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95

ESA'95 jest spójnym systemem statystycznym, który zawiera jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE zasady rejestracji przepływów i stanów oraz wyznacza granice sektorów gospodarki, w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wg metodologii ESA'95 wszystkie transakcje są prezentowane memoriałowo (w momencie zaistnienia zdarzenia ekonomicznego). Jedynie memoriałowe podatki i składki na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do osiągnięcia. Więcej na:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,47631312,2373_58674363&_dad=portal&_schema=PORTAL

Nota metodologiczna do str. 14 - Szczebel centralny wg GFSM2001

Metodologia GFSM2001 została opracowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i obowiązuje od roku 2001. Według niej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się ze szczebli:

- centralnego (obejmującego budżet państwa, jednostki pozabudżetowe budżetu państwa, fundusze ubezpieczeń społecznych),
- lokalnego (obejmującego budżety jednostek samorządu terytorialnego, jednostki pozabudżetowe samorządu terytorialnego).

Dane miesięczne wykorzystywane do opracowania Informacji obejmują niepełny szczebel centralny (wydatki podmiotów objęte sprawozdawczością stanowią ponad 90% wydatków nieskonsolidowanego szczebla centralnego) i prezentowane są w ujęciu kasowym po dokonaniu konsolidacji transferów wewnętrznych. Dane miesięczne nie sumują się na dane roczne.

Więcej na:

<http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=274&id=117892>

Zgodnie z metodologią GFSM2001 dane roczne dla sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowane są w ujęciu memoriałowym oraz po skonsolidowaniu transferów wewnętrznych, czyli dokonaniu konsolidacji wewnątrzszczeblowej i międzyszczeblowej.

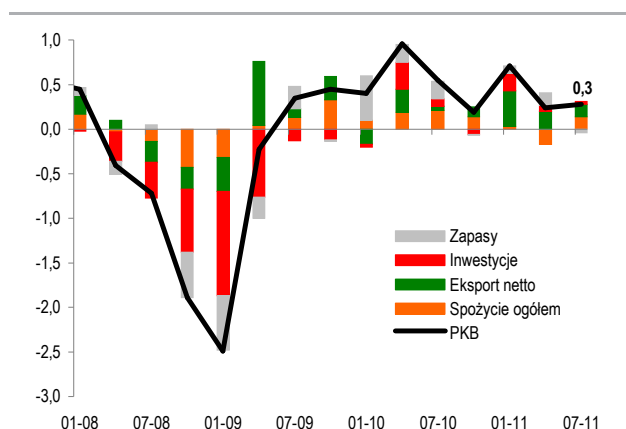
SPIS TREŚCI

1. Sytuacja makroekonomiczna	5
2. Budżet państwa	8
2.1. Dochody budżetu państwa	8
2.2. Wydatki budżetu państwa	10
2.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie	12
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95	13
4. Szczegel centralny wg GFSM2001	14
5. Dług.....	15
5.1. Dług publiczny	15
5.2. Dług Skarbu Państwa	15
Aneks statystyczny i wykresowy	17

1. Sytuacja makroekonomiczna

Dynamika aktywności gospodarczej na polskich rynkach eksportowych w III kw. utrzymała się na niskim poziomie. Wzrost PKB UE, do której kierowane jest około 80% polskiego eksportu, wyniósł 0,3% (kw/kw) i był nieznacznie tylko wyższy niż kwartał wcześniej. Niskie tempo wzrostu gospodarczego to w głównej mierze efekt słabego popytu krajowego, na który negatywnie wpływa m.in. proces konsolidacji finansów publicznych oraz słaba sytuacja na rynku pracy. Negatywny wpływ na wydatki konsumpcyjne i inwestycyjne wywarło także pogorszenie nastrojów, zwłaszcza ocen dotyczących przyszłości. Było ono efektem kryzysu zadłużenia w niektórych krajach strefy euro, zawirowań na rynkach finansowych oraz obaw o pogorszenie koniunktury gospodarczej.

Wyk. 1. Struktura tempa wzrostu PKB w UE (kw/kw, sa)

Źródło: Eurostat

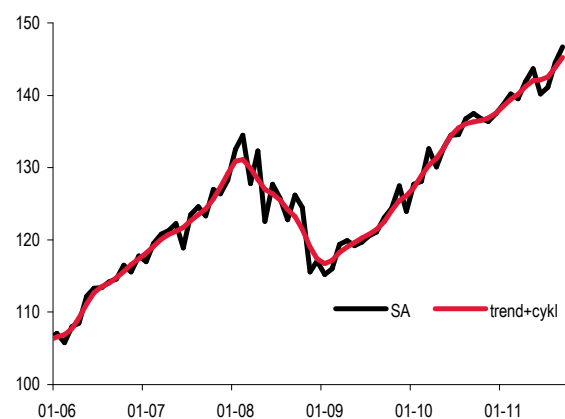
Wraz z niewielką poprawą obrotów światowego handlu i światowej produkcji przemysłowej w III kw. wzrosła dynamika importu UE, kluczowej zmiennej determinującej polski eksport. Dynamika tej kategorii w okresie II – III kw. pozostała jednak wciąż najniższa od zakończenia recesji w połowie 2009 r.

Niska dynamika aktywności gospodarczej w UE w ostatnich dwóch kwartałach przełożyła się na wyniki polskiego eksportu, który w tym samym okresie rósł w tempie zaledwie 0,4% kw/kw (sa). Słabszy eksport oraz wciąż duży wkład mało importochłonnych inwestycji infrastrukturalnych przełożyły się także na spowolnienie importu do 0,9% kw/kw (sa). W porównaniu z ub.r poziom eksportu był wyższy o 7,7% a importu o 5,2%, w rezultacie czego eksport netto odnotował pozytywną

kontrybucję we wzrost PKB w ujęciu r/r (1,0 pkt. proc.).

Pomimo niewielkiego spadku deficytu salda towarowego (o blisko 0,5 mld EUR kw/kw), w III kw. odnotowano wyższy deficyt obrotów bieżących, który wyniósł 4,7 mld EUR. Za wzrost deficytu odpowiadają głównie przesunięcia wypłat środków unijnych (nadwyżka salda transferów bieżących spadła o 1,7 mld EUR kw/kw). W ujęciu płynnego roku zmniejszył się on jednak do 4,7% PKB. Deficyt salda bieżącego pokryty był transferami unijnymi księgowanymi na rachunku kapitałowym (ok. 1,5 mld EUR), wyższym napływem inwestycji bezpośrednich, napływem inwestycji nierezydentów w dłużne papiery wartościowe oraz zmniejszeniem oficjalnych aktywów rezerwowych.

Wyk. 2. Produkcja sprzedana przemysłu (i2005=100, oczyszczona z wahań sezonowych i nieregularnych)

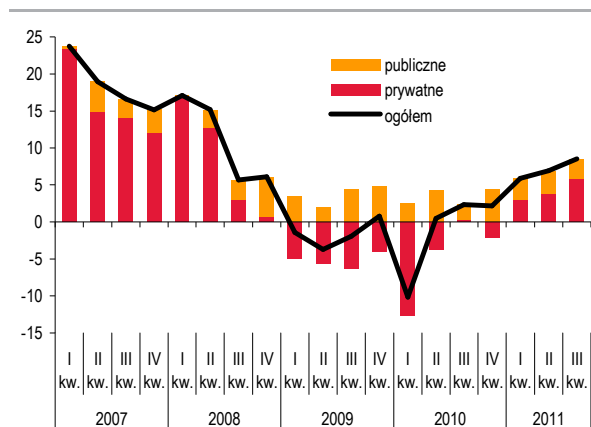
Źródło: Eurostat

Pomimo spowolnienia wzrostu eksportu, produkcja przemysłowa kontynuowała relatywnie wysokie tempo wzrostu (1,5% kw/kw sa, w porównaniu z 1,8% w II kw.). W rezultacie produkcja przemysłowa była o 6,1% wyższa w porównaniu z ub.r. Co ciekawe, pomimo bardzo słabych odczytów koniunktury (przede wszystkim PMI) relatywnie dobre wyniki zanotowała duża część branż eksportowych, w tym produkcja mebli, metali oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, a także – branża samochodowa. Czynnikiem poprawiającym konkurencyjność polskich towarów na rynkach zagranicznych jest obserwowane obecnie osłabienie złotego, choć mało prawdopodobne, aby było ono w stanie w pełni zrekomensować spowolnienie popytu zewnętrznego. Poprawę konkurencyjności ogranicza także równoległy wzrost

kosztów produkcji (m.in. wysokie wzrosty wskaźnika PPI). Obok branż eksportowych, inwestycje infrastrukturalne w dalszym ciągu stanowiły także wsparcie dla działów przemysłu powiązanych z budownictwem.

Utrzymanie trendu wzrostowego produkcji przemysłowej znalazło odzwierciedlenie w relatywnie dobrych wynikach finansowych przedsiębiorstw, gdzie przemysł wygenerował 62% całego zysku brutto podmiotów badanych przez GUS. Na wynikach finansowych zaważył znaczny wzrost kosztów działalności finansowej, co mogło mieć związek z silnym osłabieniem złotego w tym okresie. Analizując jednak samą działalność operacyjną poprawa wyniku na sprzedaży towarów i materiałów o prawie 12% w porównaniu z ub.r. świadczy o dobrej kondycji finansowej przedsiębiorstw.

Wyk. 3. Wpływ inwestycji prywatnych i publicznych na inwestycje ogółem (cs, r/r)

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

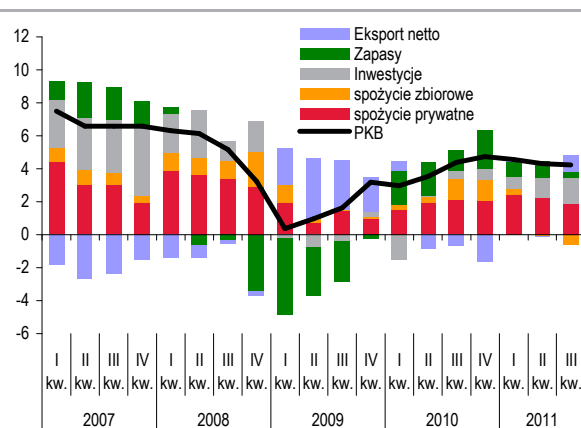
Poprawa wyników finansowych przedsiębiorstw, wraz z rosnącym stopniem wykorzystania mocy produkcyjnych przedsiębiorstw pozwoliły na kontynuację poprawy aktywności inwestycyjnej. Po raz kolejny tempo wzrostów nakładów brutto na środki trwałe było wysokie (2,3% kw/kw), dzięki czemu ich poziom był o 8,5% wyższy w por. z ub.r. W ocenie MF, na utrzymanie tempa wzrostu inwestycji w III kw. br. wpłynął zarówno sektor prywatny, jak i sektor publiczny. Dynamika inwestycji sektora prywatnego przyspieszyła do 2,5% kw/kw (8,1% r/r), podczas gdy aktywność inwestycyjna sektora publicznego utrzymała wysokie tempo wzrostu z poprzedniego kwartału (2,7% kw/kw i 9,8% r/r). W sektorze przedsiębiorstw inwestycje rosły przede wszystkim w podmiotach

zatrudniających powyżej 49 osób. W III kw. br. nakłady brutto na środki trwałe w tych jednostkach były realnie o ok. 17% wyższe w por. z ub.r.

Pomimo wyższych inwestycji oraz dobrych wyników finansowych przedsiębiorstw, przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej utrzymało się na poziomie z II kw. br., co oznacza poziom zatrudnienia o 1,5% wyższy (125 tys. etatów) w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. Pomimo utrzymania zatrudnienia, na stopę i liczbę bezrobotnych wpływa rosnąca od kilku lat podaż pracy, co wynika zarówno z wyższej aktywności zawodowej (przede wszystkim osób w wieku 55-64) jak i zmian demograficznych. W związku z tym, pomimo że III kwartał jest zwykle okresem sezonowego spadku bezrobocia, stopa bezrobocia spadła tylko nieznacznie o 0,1 pkt. do poziomu 11,8%.

Rosnąca inflacja oraz wyhamowanie wzrostu zatrudnienia znalazły odzwierciedlenie w niskiej dynamice realnych dochodów oraz wyhamowaniu tempa wzrostu konsumpcji prywatnej. Tempo wzrostu spożycia indywidualnego spadło do 0,6% kw/kw (z 1% w I i II kw. br.), a jego poziom był o 3% wyższy w porównaniu z ub.r. Zdaniem MF, w zestawieniu z szacunkami dochodów do dyspozycji, oznacza to kolejny kwartał spadku stopy oszczędności.

Wyk. 4. Wkład we wzrost PKB (r/r) – strona popytowa

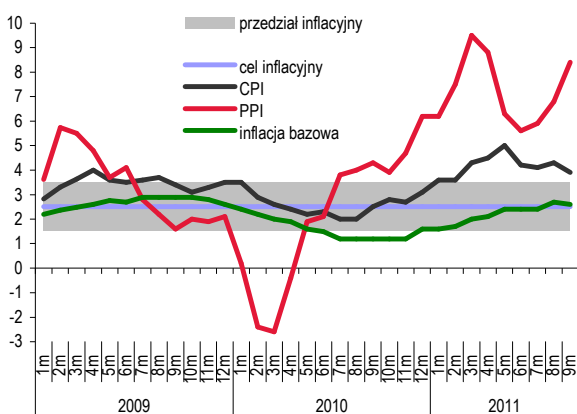

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

Pomimo spowolnienia konsumpcji prywatnej, wysokie inwestycje pozwoliły na utrzymanie wysokiego tempa wzrostu PKB który w III kw. wzrósł o 1% kw/kw i był o 4,2% wyższy w porównaniu z ub.r. Dynamikę r/r wspierały w dalszym ciągu akumulacja zapasów (0,4 pkt. proc. wkładu) oraz eksport netto (1 pkt. proc. wkładu). Z drugiej strony kolejny spadek spożycia

publicznego (w III kw. o 0,3% kw/kw) spowodował, że jego poziom był o 3,1% niższy w porównaniu z ub.r. Od strony podaźowej, ożywienie inwestycji pozwoliło na wysoki wzrost wartości dodanej w budownictwie (3,4% kw/kw). Pomimo dobrych danych o produkcji przemysłowej, wartość dodana w przemyśle wzrosła tylko o 0,4% kw/kw.

Wyk. 5. Dynamika cen konsumpcyjnych (CPI), cen przemysłowych (PPI) oraz inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii (r/r)

Źródło: GUS, NBP

W III kw. br. dynamika procesów inflacyjnych uległa osłabieniu. Obniżenie presji inflacyjnej było następstwem relatywnie niewielkiego wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych (4,4% r/r w III kw. wobec 7,5% r/r w II kw.), wynikającego ze zwiększenia podaży surowców rolnych po nowych zbiorach i tendencji spadkowych w cenach produktów żywnościowych na rynkach światowych. Według danych FAO indeks cen żywności na świecie obniżył się z 38,7% r/r w czerwcu do 16,1% r/r we wrześniu br. Równocześnie jednak na rynkach surowców energetycznych kontynuowane były wzrosty cen (ropa naftowa Brent w III kw. była prawie o 50% droższa niż przed rokiem). W konsekwencji wskaźnik inflacji (CPI) wyniósł w III kw. br. 4,1% r/r (wobec 4,6% r/r w II kw.). Po wyłączeniu cen żywności i cen energii inflacja bazowa kształtowała się na poziomie 2,6% r/r (w porównaniu z 2,3% r/r w poprzednim kw.).

Trzeci kwartał przyniósł wzrost wskaźnika cen produkcji sprzedanej przemysłu (PPI) z 5,9% r/r w lipcu do 8,4% r/r we wrześniu br. Było to związane m.in. ze skutkami osłabienia złotego oraz z efektem statystycznym w postaci niskiej bazy z roku ubiegłego.

W rezultacie w III kw. br. ceny produkcji przemysłowej były średnio o 7,0% wyższe niż przed rokiem.

W III kw. br. złoty osłabił się zarówno wobec euro (o 10,7%), jak i wobec dolara amerykańskiego (o 18,4%). Wyższa skala deprecjacji wobec waluty amerykańskiej wynikała ze znacznego umocnienia USD na rynkach światowych we wrześniu br. Od sierpnia br. dominował trend deprecjacyjny złotego, związany z oddziaływaniem czynników o charakterze globalnym. Nasilenie awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych, na skutek pogorszenia perspektyw dla wzrostu gospodarki światowej oraz obaw o rozprzestrzenienie się kryzysu zadłużeniowego w strefie euro doprowadziło do silnej przeceny na rynkach finansowych i osłabienia polskiej waluty. Zjawisko to przybrało na sile we wrześniu br., kiedy coraz bardziej realna perspektywa restrukturyzacji długu Grecji oraz obniżenie przez wiodące instytucje międzynarodowe prognoz wzrostu gospodarczego na świecie doprowadziły do gwałtownego pogorszenia nastrojów na rynkach finansowych.

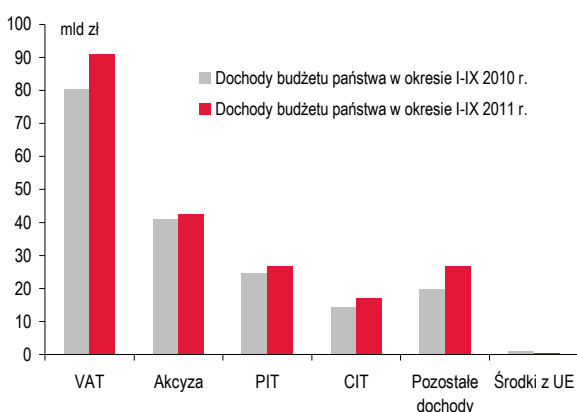
W III kw. br. Rada Polityki Pieniężnej utrzymała stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie, w tym stopę referencyjną w wysokości 4,5%. Brak zmian parametrów polityki pieniężnej uzasadniono dokonanych od początku br. podwyżkami stóp procentowych, które powinny pozwolić na powrót inflacji do celu inflacyjnego w średnim okresie. Ponadto Rada stwierdziła, że w średniej perspektywie ograniczeniu inflacji będzie sprzyjać obniżenie dynamiki krajowego wzrostu gospodarczego, w warunkach zacieśnienia polityki fiskalnej, w tym obniżenia inwestycji publicznych. Nie wykluczono jednak możliwości dalszego dostosowania polityki pieniężnej w przypadku pogorszenia perspektyw powrotu inflacji do celu.

2. Budżet państwa

2.1 Dochody budżetu państwa

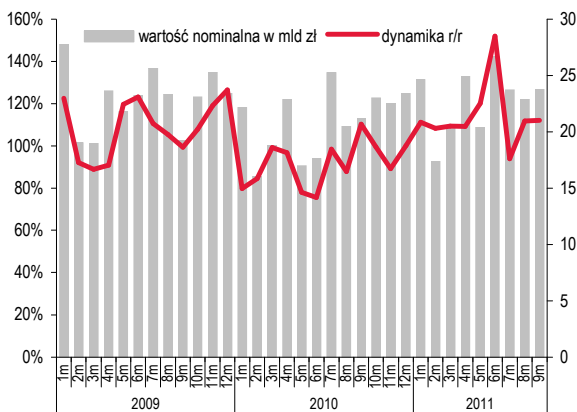
W okresie I-IX 2011 r. dochody budżetu państwa wyniosły 205,0 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w okresie I-IX 2010 r. o 13,0% (o 23,7 mld zł).

Wyk. 6. Dochody budżetu państwa w okresie I-IX 2010 r. oraz I-IX 2011 r.

Źródło: MF

Wyk. 7. Dochody budżetu państwa ogółem

Źródło: MF

Dochody z podatku VAT

Na 13,5% r/r wzrost dochodów z VAT wpływ miała zmiana stawek podatku od stycznia 2011 r. (stawki 22% i 7% podwyższono o 1 pkt. proc., stawkę 7% na podstawowe artykuły spożywcze obniżono z 7% do

5%). Wysokie tempo wzrostu dochodów z VAT jest także efektem dobrej sytuacji makroekonomicznej w gospodarce. W okresie pierwszych trzech kwartałów br. sprzedaż detaliczna wzrosła nominalnie o 11,7% r/r, natomiast produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się nominalnie o 14,3% r/r.

Dochody z podatku akcyzowego

Dochody budżetu państwa w okresie I-IX 2011 r. wyniosły 42,6 mld zł i były wyższe od dochodów wykonanych w I-IX 2010 r. o 3,9%. Największy udział w dochodach z podatku akcyzowego mają dochody z akcyzy od paliw silnikowych i wyrobów tytoniowych, które w analizowanym okresie wzrosły odpowiednio o 6,2% r/r i 3,7% r/r. Dodatkowo tempo wzrostu odnotowano również w przypadku dochodów z akcyzy od wyrobów spirytusowych (wzrost o 0,8% r/r), energii elektrycznej (wzrost o 7,0% r/r) i piwa (wzrost o 2,0% r/r). W przypadku dochodów z akcyzy od pozostałych wyrobów zaobserwowano kilkuprocentowe spadki w porównaniu z okresem I-IX 2010 r.

Dochody z podatku PIT

Dochody z podatku PIT w okresie I-IX 2011 r. wyniosły 26,7 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w analogicznym okresie 2010 r. o 7,3% (1,8 mld zł).

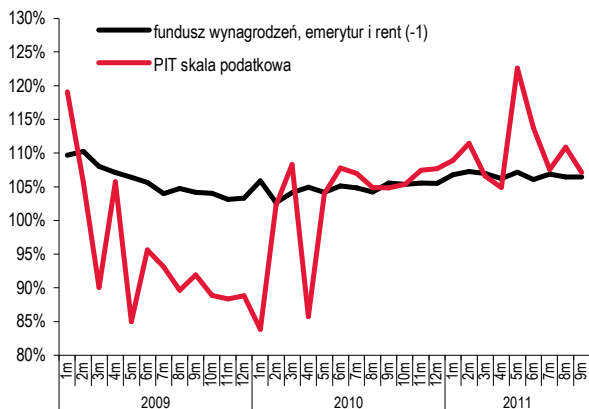
W pierwszych trzech kwartałach 2011 r. dochody z podatku płaconego według skali podatkowej oraz 19% podatku od działalności gospodarczej wzrosły odpowiednio o 9,9% r/r i 8,5% r/r. W lipcu upłynął zasadniczy okres rozliczeń rocznych podatku za poprzedni rok. Saldo rozliczenia podatku za 2010 r. okazało się na zbliżonym poziomie do odnotowanego w 2010 r. (rozliczenie za 2009 r.) i wyniosło -4,6 mld zł (nadwyżka zwrotów nad wpłatami).

W analizowanym okresie ujemne tempo wzrostu wystąpiło w dochodach ze zryczałtowanego podatku dochodowego, szczególnie z podatku ryczałtowego od przychodów z odsetek lub innych środków pieniężnych (spadek dochodów o 6,7% r/r).

Wysokie tempo wzrostu odnotowano natomiast w zakresie dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych (47,9% r/r) oraz podatku od przychodów

ewidencjonowanych (14,1% r/r).

Wyk. 8. Dochody z podatku PIT (zasady ogólne) i fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, emerytur i rent (dynamiki nominalne)

Źródło: MF

Dochody z podatku CIT

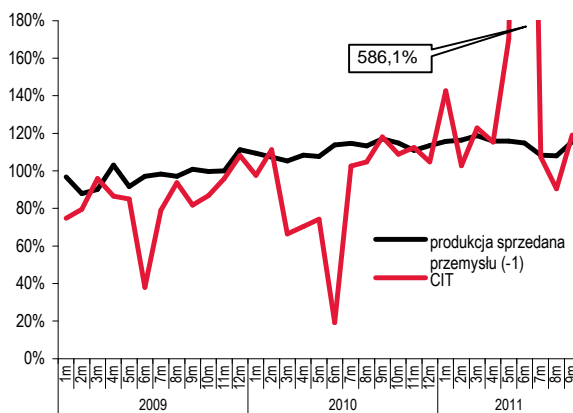
Dochody z podatku CIT wyniosły 17,0 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w okresie I-IX 2010 r. o 19,3% (o 2,8 mld zł).

Największe znaczenie dla wzrostu dochodów z CIT miało dokonane przez przedsiębiorców rozliczenie roczne podatku za 2010 r., (podatnicy mieli większą kwotę do zapłaty niż za 2009 r. o 1,4 mld zł oraz mniejszą kwotę do zwrotu o 1,1 mld zł), co oznacza, że saldo rozliczenia z podatnikami CIT było dla budżetu państwa i JST łącznie korzystniejsze o 2,5 mld zł w porównaniu z 2010 r.

W okresie I-IX 2011 r. poprawiła się również sytuacja przedsiębiorców. Według GUS wynik finansowy brutto przedsiębiorstw niefinansowych wzrósł o 14,4% r/r, zysk brutto zwiększył się natomiast o 14,1% r/r.

W sektorze bankowym również nastąpiła poprawa sytuacji finansowej. Wg danych KNF wynik brutto sektora bankowego wzrósł w pierwszych trzech kwartałach 2011 r. o 41,7% r/r.

Wyk. 9. Dochody z podatku CIT i produkcja sprzedana przemysłu (dynamiki nominalne)

Źródło: MF

Dochody niepodatkowe

Pozostałe dochody w omawianym okresie wyniosły 26,8 mld zł i były wyższe o 35,1% r/r. Tak wysoki wzrost wynikał m. in. z wpłaty zysku NBP za 2010 r., która wyniosła 6,2 mld zł.

Dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi

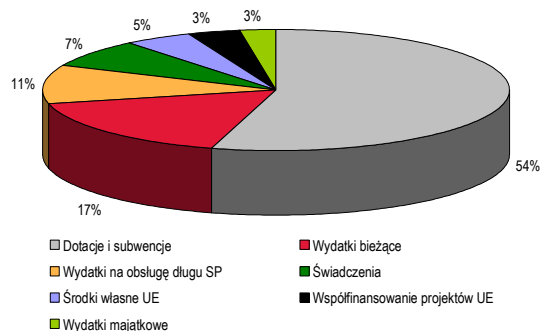
Dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosły 0,7 mld zł. W stosunku do wykonania w okresie I-IX 2010 r. dochody były niższe o 0,4 mld zł (o 34,6%). Z uwagi na wydzielenie budżetu środków unijnych, w którym ujęto większość dochodów z UE, wpływy w tej pozycji, budżetu krajowego, są bardzo niewielkie (wpływy zapisane w ustawie budżetowej na 2011 r. są o 25,3% niższe od wpływów z 2010 r.).

2.2. Wydatki budżetu państwa

Po trzech kwartałach 2011 r. wydatki budżetu państwa wyniosły 226.9 mld zł i były wyższe o 2,7% r/r tj. o 6.0 mld zł. Wydatki ogółem stanowiły 72,4% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2011 r. i w porównaniu z tym samym okresem 2010 r. były niższe o 0,9 p.p.

W okresie I-IX 2011 r. najwyższy udział w wydatkach budżetu państwa stanowiły dotacje i subwencje oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych, natomiast najniższy miały wydatki majątkowe.

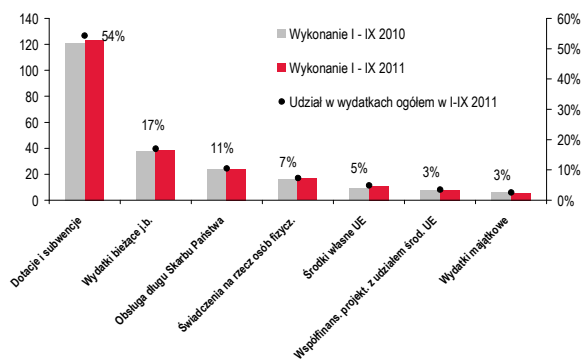
Wyk. 10. Struktura wydatków budżetu państwa w okresie I-IX 2011 r.

Źródło: MF

W porównaniu do pierwszych trzech kwartałów roku poprzedniego struktura wydatków nie uległa większym zmianom. W żadnej z opisywanych grup odchylenie w porównaniu do analogicznego okresu 2010 r. nie przekracza 1 p.p. Największą różnicę (wzrost o 0,7 p.p.) zanotowano w środkach własnych Unii Europejskiej.

Wyk. 11. Realizacja wydatków budżetu państwa wg grup (w mld zł)

Źródło: MF

Podobnie jak w roku ubiegłym główny ciężar finansowania projektów z udziałem środków UE

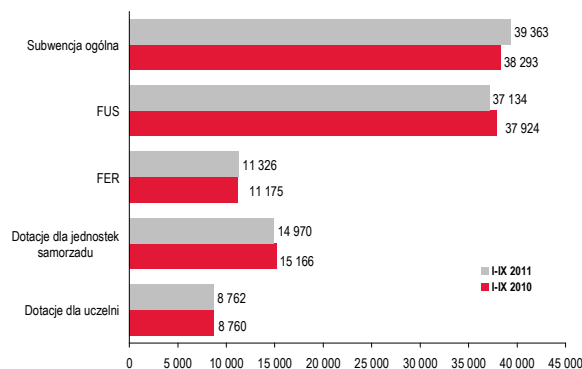
Informacja kwartalna Styczeń 2012

Nr 1 / 2012

spoczywa na „Budżecie Środków Europejskich”. W budżecie państwa pozostały wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz finansowanie pomocy technicznej, a ich wykonanie w omawianym okresie było na zbliżonym poziomie.

Wyższe niż wynikałoby to ze wskaźnika upływu czasu wykonanie wydatków wystąpiło w grupie dotacje i subwencje, natomiast najniższa podobnie jak w latach poprzednich była realizacja wydatków majątkowych. **Dotacje i subwencje** stanowią tradycyjnie największą część wydatków budżetowych. Wykonanie wydatków w tej grupie wyniosło 123.2 mld zł i było o 2.1 mld zł wyższe niż w roku ubiegłym. Główną przyczyną wyższego zaangażowania środków było, podobnie jak w roku ubiegłym, przyjęcie zasady odnośnie do finansowania wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, że w pierwszej kolejności niedobór FUS będzie finansowany z dotacji budżetowej, a następnie z innych źródeł takich jak: środki Funduszu Rezerwy Demograficznej, pożyczki z budżetu państwa czy kredyty bankowe. Dlatego też w okresie I-IX 2011 r. przekazano do FUS 100% zaplanowanej w ustawie budżetowej kwoty dotacji. Wyższe niż wynikałoby to z upływu czasu wykonanie wydatków w tej grupie związane było też z ustawowym trybem przekazywania środków z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, na rachunki jednostek samorządu terytorialnego przekazano 10 rat miesięcznych (w tym jedną w podwójnej wysokości, dotyczącą wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla nauczycieli), co spowodowało realizację planu rocznego subwencji ogólnej w wysokości 81,9%.

Wyk. 12. Dotacje i subwencje (w mln zł)

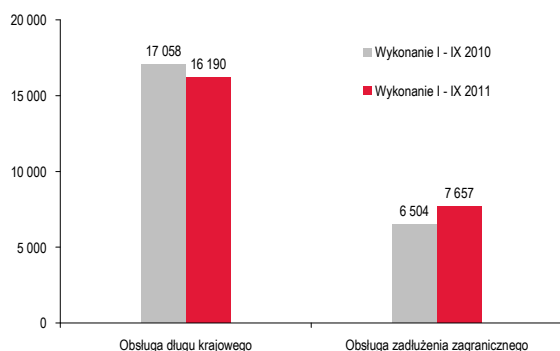
Źródło: MF

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły po III kwartałach 2011 r. 38.5 mld zł i stanowiły 66,8% planu po zmianach. Poziom wykonania tych wydatków w porównaniu do tego samego okresu roku ubiegłego zwiększył się o 0,8 mld zł tj. o 2,0%. Największy udział w tej grupie wydatków miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne (71,8%), gdzie wzrost wyniósł 3,3% r/r tj. 0,9 mld zł. Natomiast w badanym okresie poniesiono mniejsze nakłady na zakup materiałów i usług o 394 mln zł, co stanowi 4,8%.

W grupie **obsługa długu Skarbu Państwa** w omawianym okresie wykonano wydatki w wysokości 23.8 mld zł (62,0% planu) na co złożyła się:

- obsługa skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym – 56,2% planu,
- obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych – 87,2% planu,
- rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa – 0,4% planu.

Wyk. 13. Obsługa długu Skarbu Państwa (w mln zł)

Źródło: MF

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych budżet państwa wydatkował w omawianym okresie kwotę 16.637 mln zł tj. 75,0% planu po zmianach (w roku 2010 było to 76,1% planu). Największą pozycję stanowiły w tej grupie świadczenia społeczne, na które przeznaczono 89,4% środków (14.880 mln zł). Obejmują one m. in.: świadczenia emerytalno-rentowe tzw. „służb mundurowych” oraz uposażenie sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku, świadczenia finansowe z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej w tym głównie na wypłatę renty socjalnej.

W grupie **środki własne Unii Europejskiej** (składka do UE) wydatkowano w omawianym okresie kwotę 11.1 mld zł co stanowiło 70,8% planu. Wydatki te były większe od środków przeznaczonych na składkę w tym samym okresie roku ubiegłego o 1.9 mld zł tj. o 16,8%, co jest konsekwencją wzrostu poziomu składki do budżetu UE oraz faktu, iż KE w większym stopniu skorzystała z prawa przyspieszenia wpłaty kwot miesięcznych w związku z wyższymi potrzebami finansowymi wynikającymi z terminarza wypłacania dopłat bezpośrednich w rolnictwie (skoncentrowanych w pierwszym półroczu).

Na **współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej** przeznaczono w pierwszych trzech kwartałach 2011 r. 7.9 mld zł (52,5% planu po zmianach). Wydatki na WPR stanowiły 53% wyżej wymienionej kwoty, a na współfinansowanie funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności 47%. Wydatki w tej grupie były wyższe o 8,4% r/r. (608 mln zł). Jednakże w stosunku do planu po zmianach poziom zaawansowania wydatków przekraczający nieznacznie 50% był zbliżony do roku 2010 r. Rozdysponowanie rezerw celowych zaplanowanych w tej grupie wydatków wyniosło 3.0 mld zł tj. 38% (w roku 2010 było to 4.3 mln zł tj. 48%).

Wydatki majątkowe na koniec III kwartału 2011 r. wyniosły 5.7 mld zł, co stanowi 35,0% planu. Na taki niski stopień wykonania wpływ miało przede wszystkim niska realizacja wydatków w częściach budżetowych: Obrona narodowa (32,1%), Transport (31,4%), Zdrowie (25,3%), Budżety wojewodów (38,4%). Powyższa realizacja zadań inwestycyjnych w omawianym okresie czasu wynika głównie ze specyfiki procesu inwestycyjnego: przedłużające się procedury przetargowe oraz płatności przypadające w dużej mierze dopiero w IV kwartale roku budżetowego. Przyczyną stosunkowo niższej relacji wykonania wydatków w tej grupie są również zwiększenia z rezerw celowych pod koniec III kwartału, dla których uruchomienie środków nastąpi w kolejnych miesiącach.

2.3 Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie

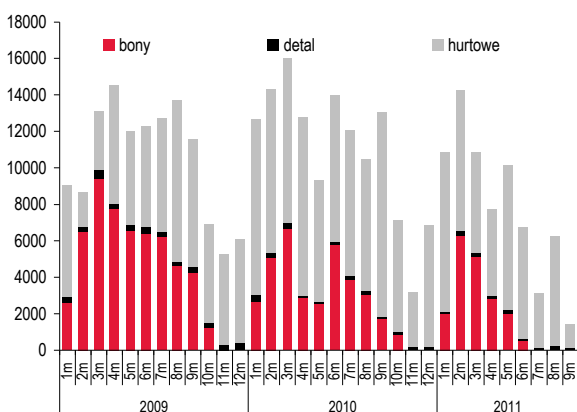
W okresie I-IX 2011 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa, po uwzględnieniu wpływów netto z prywatyzacji (5,9 mld zł) oraz zarządzania płynnością sektora finansów publicznych (20,9 mld zł), ukształtowały się na poziomie 12,9 mld zł, w tym:

- deficyt budżetu państwa - 21,9 mld zł,
- transfery do OFE (reforma systemu emerytalnego) - 13,5 mld zł,
- środki na finansowanie budżetu środków europejskich - 4,3 mld zł.

Wartość przypadającego do wykupu długu w okresie I-IX wyniosła 107,0 mld zł, w tym krajowego 101,3 mld zł, a zagranicznego 5,6 mld zł. Część wykupu długu krajowego (9,0 mld zł) została zrealizowana w 2010 r. na przetargach zamiany i odkupu w ramach prefinansowania potrzeb z roku następnego.

Finansowanie potrzeb pożyczkowych brutto odbywało się w głównej mierze ze sprzedaży skarbowych papierów na rynku krajowym (100,2 mld zł). Środki pozyskano z emisji obligacji hurtowych na przetargach sprzedaży oraz na przetargach zamiany (łącznie 80,6 mld zł), bonów (18,0 mld zł) oraz obligacji detalicznych (1,7 mld zł).

Wyk. 24. Sprzedaż obligacji hurtowych, detalicznych oraz bonów skarbowych – wartość nominalna (mln zł)

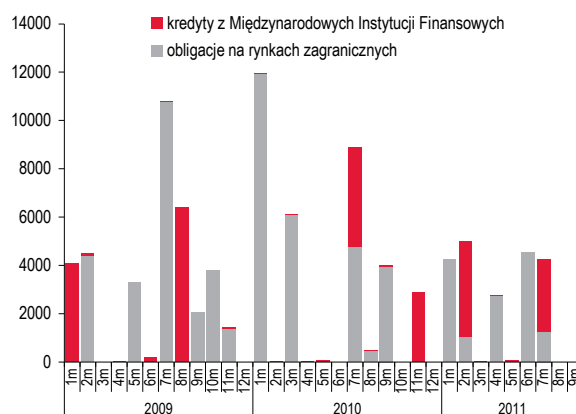

Źródło: MF

Finansowanie na rynku krajowym dokonało się w największym stopniu w sektorze inwestorów zagranicznych (29,4 mld zł) oraz w krajowym sektorze pozabankowym (1,1 mld zł). Krajowy sektor bankowy zmniejszył zaangażowanie na rynku długu o 21,6 mld

zł. Środki pozyskane na rynkach zagranicznych w łącznej kwocie o równowartości 5,3 mld EUR pochodziły z emisji obligacji nominowanych w euro (1,4 mld EUR), dolarach amerykańskich (2,0 mld USD), frankach szwajcarskich (0,4 mld CHF) i jenach japońskich (53,0 mld JPY) oraz kredytów zaciąganych w międzynarodowych instytucjach finansowych (1,0 mld EUR z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, 0,8 mld EUR z Banku Światowego).

Wyk. 15. Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynkach zagranicznych (mln zł)

Źródło: MF

Głównymi czynnikami wpływającymi w III kw. 2011 r. na rynki finansowe były: pogorszenie perspektywy gospodarki globalnej, rozprzestrzenianie się kryzysu zadłużeniowego w strefie euro (wzrost rentowności obligacji poszczególnych państw), osłabianie się walut w stosunku do USD i JPY. Zakończenie cyklu podwyżek stóp NBP spowodowało stabilizację krzywej dochodowości SPW na rynku krajowym na poziomach 4,5-5,9% wobec 4,6-5,8% w II kw. (dla zapadalności odpowiednio 1Y-10Y).

Poziom środków znajdujących się na rachunkach będących w dyspozycji Ministra Finansów na koniec września 2011 r. wyniósł 44,3 mld zł (środki złotowe: 23,2 mld zł, środki walutowe: 21,1 mld zł).

3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95¹

Dochody

W III kw. 2011 r. udział dochodów ogółem wyniósł 39,6% PKB i wzrósł o 1,7 pkt. proc r/r.

Nominalny wzrost dochodów w III kw. 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wyniósł 11,6%. Największy wzrost odnotowały wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne, aż o 20,7 % r/r. Wzrost był wyższy od tempa wzrostu funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (ok. 6,6% r/r w III kw.) Jest to związane ze zmianą wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne przekazywanej do OFE (2,3% zamiast 7,3%).

W III kw. 2011 r. wysoki był również wzrost wpływów podatkowych, który wyniósł 7,9% r/r. Wzrost odnotowano zarówno w zakresie wpływów z podatków od dochodu i majątku (8% r/r) jak i dochodów z podatków od produkcji i importu (7,9% r/r). Największy wpływ wśród podatków odnotowano w przypadku VAT-u (9,8% r/r), co można tłumaczyć podniesieniem stawek VAT o 1 p.p. w 2011 r. i dobrymi warunkami makroekonomicznymi, w tym silnym popytem konsumpcyjnym (wzrost realny sprzedaży detalicznej w III kw. o 7,1% r/r).

Kategoria pozostałych dochodów odnotowała wzrost o 6,8% r/r, przy czym transfery kapitałowe spadek o ok. 16,9% r/r.

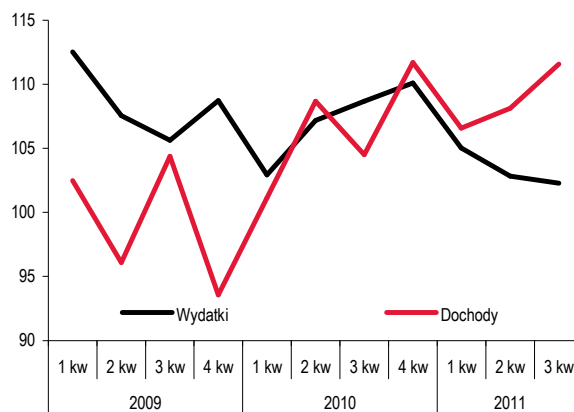
Wydatki

W III kw. 2011 r. udział wydatków ogółem wyniósł 41,8% PKB i spadł o 1,9 pkt. proc r/r.

W III kw. 2011 r. nastąpił nominalny wzrost wydatków jedynie o ok. 2,3% r/r. Warto podkreślić, że **był to najniższy wzrost wydatków sektora począwszy od II kw. 2004 roku, czyli od 7 lat.** Przyczyniło się do tego, przede wszystkim, spadek wydatków na zużycie pośrednie o ok. 9,9% r/r., obniżenie kosztów obsługi długu o ok. 1,9% r/r, oraz niskie tempo wzrostu świadczeń społecznych o ok. 3,6% r/r, (największy udział w wydatkach ogółem - ok. 39,8%) W III kw. 2011 r. wystąpił wzrost wydatków na koszty pracy o ok. 5,4% r/r., jednak wynika on głównie ze wzrostu wynagrodzeń samorządach o 9,9% r/r. Wzrost inwestycji ukształtował się na wysokim poziomie i

wyniósł 10,9% r/r, w tym oceniamy, że największy dotyczył inwestycji drogowych realizowanych przez Krajowy Fundusz Drogowy.

Wyk. 36. Dochody i wydatki sektora GG (dynamika nominalna r/r, w %)

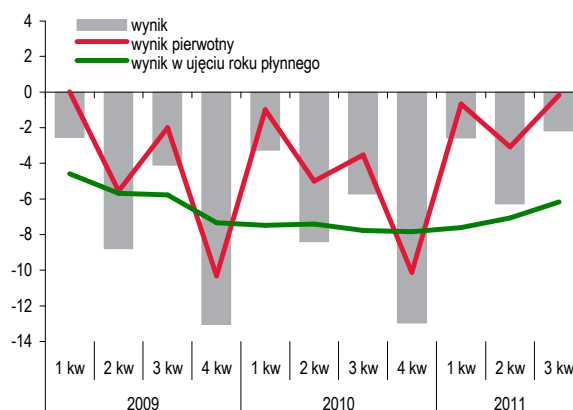

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wynik

Sektor instytucji rządowych i samorządowych (GG) zanotował w III kw. 2011 r. deficyt na poziomie 8,2 mld zł, tj. 2,2% PKB, co oznacza znaczący (o ok. 11,9 mld zł) spadek deficytu w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Deficyt sektora GG liczony w ujęciu roku płynnego wyniósł 6,2% PKB, co oznacza spadek o ok. 1,6 p.p. r/r.

Wyk. 17. Wynik sektora GG (w % PKB)

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

¹ Patrz nota metodologiczna na str. 3

4. Szczebel centralny wg GFSM2001²

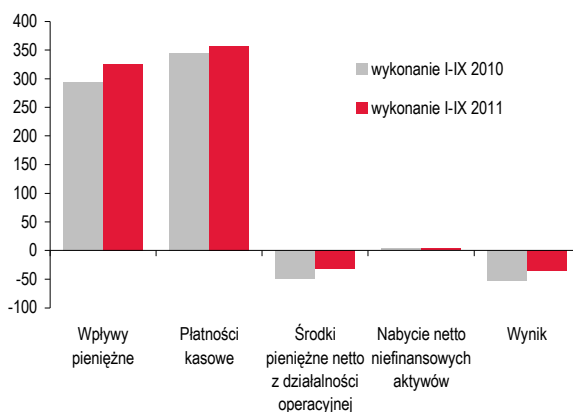
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej w okresie I-III kw. 2011 uległy zwiększeniu o 30,3 mld zł, tj. o 10,3% r/r. Największy wzrost zanotowano we wpływach z podatków (o 17,2 mld zł, tj. o 10,5%), na co złożył się wzrost wpływów z podatku od towarów i usług (o 10,9 mld zł — poprawa koniunktury gospodarczej i wzrost stawek podatku od I 2011), dochodowego od osób prawnych (o 2,8 mld zł — również związany z poprawą koniunktury gospodarczej), PIT (o 1,8 mld zł), akcyzy (o 1,6 mld zł) i cła (o 0,1 mld zł). Wzrosły również wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne (o 10,8 mld zł, tj. o 9,4%), na którą to kwotę złożył się głównie wzrost składek do FUS (o 8,5 mld zł – w tym z tytułu zmian w OFE od 01.V.2011 do OFE trafia 2,3% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne zamiast 7,3%), NFZ (o 2,1 mld zł) i FP (o 0,2 mld zł), spowodowane wzrostem przeciętnego zatrudnienia o 171 tys. osób oraz wynagrodzenia o 178 zł w gospodarce narodowej. Pozostałe wpływy wzrosły o 2,3 mld zł, tj. o 14,0%, do czego przyczyniły się m. in. wzrost wpływów z dywidend oraz ze sprzedaży dóbr i usług, w tym opłat administracyjnych.

Płatności kasowe na działalność operacyjną w okresie I-III kw. 2011 uległy zwiększeniu o 12,4 mld zł, tj. 3,6% r/r. Największy wzrost zanotowano w płatnościach pozostałych (o 5,6 mld zł, tj. o 4,8%), na co największy wpływ miały wyższe dotacje do jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (o 5,3 mld zł) oraz wpłaty do UE (o 1,9 mld zł — związane m. in. z wyższym DNB i zwiększonymi dochodami z VAT), przy jednoczesnym znacznym spadku transferów poza sektor (o 1,9 mld zł z wyjątkiem dotacji dla przedsiębiorców, które wzrosły o 0,3 mld zł).

Płatności na zasiłki socjalne wzrosły o 5,4 mld zł, tj. o 3,2%, do czego przyczyniły się głównie wzrost zasiłków wypłacanych z FUS (o 5,4 mld zł — waloryzacja oraz podniesienie wysokości kwoty bazowej świadczeń od III 2011) oraz w mniejszym stopniu świadczeń społecznych z budżetu państwa (0,9 mld zł), NFZ (o 0,5 mld zł) i FER (o 0,3 mld zł), przy

jednoczesnym spadku zasiłków z FP (o 1,7 mld zł — spadek ilości bezrobotnych uprawnionych do zasiłku). Przeciętna miesięczna wysokość świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego z FUS w III kw. 2011 wzrosła o 83 zł r/r przy jednoczesnym spadku przeciętnej miesięcznej liczby świadczeniobiorców o 67 tys. osób. Wzrosły również płatności odsetkowe (o 1,1 mld zł, tj. o 5,0%) oraz płatności na wynagrodzenia wraz ze składkami (o 0,9 mld zł, tj. o 3,3%). Spadły natomiast płatności na nabycie towarów i usług (o 0,7 mld zł, tj. o 5,3% — głównie w FP o 0,5 mld zł – spadek refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy oraz środków na podjęcie działalności gospodarczej).

Wyk. 48. Zestawienie porównawcze wykonania szczebla centralnego sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii GFSM2001 w latach 2010-2011

Źródło: MF

W okresie I-III kw. 2011 **niedobór środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej** wyniósł 32,0 mld zł i zmniejszył się r/r o 17,9 mld zł, tj. o 35,9%.

Nabycie netto niefinansowych aktywów było niższe w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 0,3 mld zł, tj. o 7,2%.

W efekcie **deficyt skonsolidowanego szczebla centralnego** zmniejszył się w okresie I-III kw. 2011 o 18,2 mld zł r/r. Złożyła się na to poprawa wyniku budżetu państwa o 17,7 mld zł, FP o 2,0 mld zł i NFZ o 0,8 mld zł przy jednoczesnym pogorszeniu wyniku FUS o 2,4 mld zł.

² Patrz nota metodologiczna na str. 3

5. Dług

5.1. Dług Publiczny

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP)

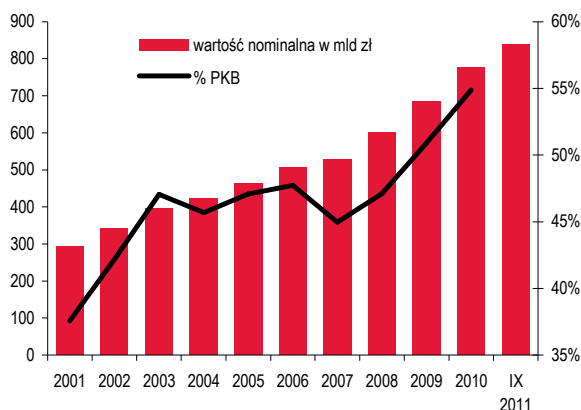
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP) stanowi jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht.

Na koniec września 2011 r. dług EDP wyniósł 839,0 mld zł, w tym:

- podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym 782,7 mld zł,
- podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym 56,4 mld zł,
- podsektor funduszy ubezpieczeń nie posiadał zadłużenia.

W porównaniu z końcem grudnia 2010 r. dług EDP wzrósł o 62,2 mld zł, tj. o 8,0%.

Wyk. 19. Dług EDP

Źródło: MF

Największy udział w zadłużeniu EDP mają dłużne papiery wartościowe. Zadłużenie z tego tytułu wyniosło na koniec września 2011 r. 707,7 mld zł, zaś z tytułu kredytów i pożyczek 131,4 mld zł.

95,4% zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowiły instrumenty o terminie zapadalności powyżej jednego roku.

Państwowy dług publiczny

Na koniec września 2011 r. zadłużenie sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora (tj. po konsolidacji), wyniosło 798,8 mld zł (wzrost o 50,9 mld zł w stosunku do końca grudnia

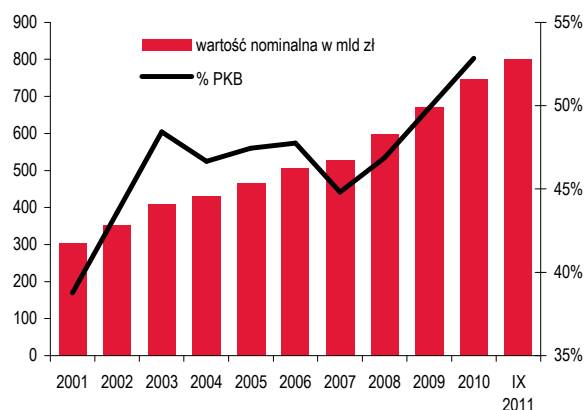
Informacja kwartalna Styczeń 2012

Nr 1 / 2012

2010 r.). Na zadłużenie całego sektora finansów publicznych złożyło się:

- zadłużenie podsektora rządowego 739,5 mld zł - wzrost o 47,1 mld zł, tj. o 6,8%,
- zadłużenie podsektora samorządowego 57,9 mld zł - wzrost 4,4 mld zł, tj. o 8,1%,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 1,5 mld zł - spadek o 0,5 mld zł, tj. o 26,8%.

Wyk. 20. Państwowy dług publiczny

Źródło: MF

Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec września 2011 r. wyniosło 839,7 mld zł, w tym:

- zadłużenie podsektora rządowego 763,4 mld zł,
- zadłużenie podsektora samorządowego 63,9 mld zł,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 12,4 mld zł.

5.2. Dług Skarbu Państwa

Dług Skarbu Państwa

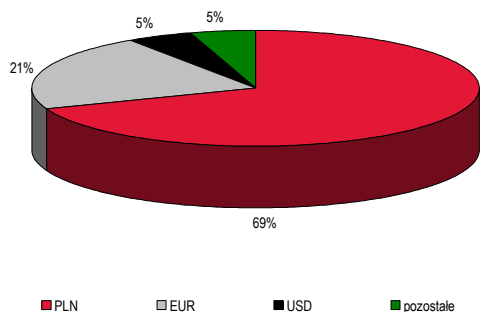
Dominujący udział w państwowym długu publicznym ma zadłużenie Skarbu Państwa (92,4% według stanu na koniec IX 2011 r.). Na koniec września 2011 r. zadłużenie Skarbu Państwa wyniosło 762,0 mld zł, w tym z tytułu: skarbowych papierów wartościowych, emitowanych w kraju i zagranicą łącznie 701,7 mld zł (tj. 92,1%), kredytów zagranicznych 49,7 mld zł (6,5%) oraz pozostałych tytułów dłużnych (głównie wolne środki jednostek sektora finansów publicznych posiadających osobowość prawną, przyjęte w depozyt przez Ministra Finansów) 10,6 mld zł. W porównaniu z końcem grudnia 2010 r. zadłużenie Skarbu Państwa wzrosło o 60,2 mld zł, tj. o 8,6%. Było to głównie

skutkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu.

Struktura zadłużenia Skarbu Państwa

Zgodnie ze strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych na lata 2011-14 podstawowym rynkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest krajowy rynek finansowy, w związku z czym na koniec września 69,1% zadłużenia SP stanowiły zobowiązania w walucie krajowej, 21,4% zadłużenia nominowane było w EUR. Pozostała część zadłużenia nominowana była w USD, CHF oraz JPY.

Wyk. 21. Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa - stan na koniec września 2011 r.

Źródło: MF

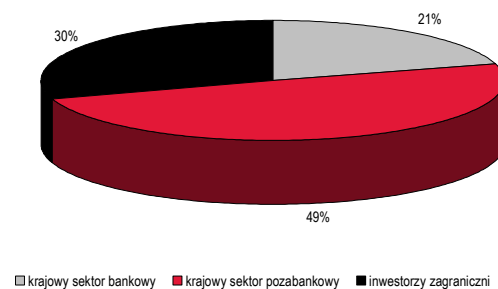
Na zadłużenie krajowe Skarbu Państwa składają się przede wszystkim zobowiązania z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych. Instrumenty rynkowe stanowiły na koniec czerwca 2011 r. 96,6%, w tym obligacje 93,3% (na koniec grudnia 2010 r. udziały te wynosiły odpowiednio 98,5% i 93,0%).

W strukturze zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa dominującą pozycję stanowiły obligacje skarbowe (78,9%). Udział kredytów zagranicznych ukształtował się na poziomie 21,1%. Wśród kredytów największy udział miały zobowiązania wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego (57,4% wszystkich kredytów zagranicznych) oraz wobec Banku Światowego (40,0%). W ramach Klubu Paryskiego pozostały tylko zobowiązania wobec Japonii, które stanowią 0,5% wartości wszystkich kredytów zagranicznych.

W okresie I - IX 2011 r. kontynuowany był trend wzrostowy z roku 2010 zaangażowania inwestorów zagranicznych w krajowym długi SP. W omawianym okresie wzrosło ono o 29,4 mld zł, tj. o 22,9% do

poziomu 157,7 mld zł. Wzrosło także (o 11,7 mld zł, tj. o 4,7%) zadłużenie wobec podmiotów należących do krajowego sektora pozabankowego i wyniosło 259,9 mld zł (w tym portfele: funduszy emerytalnych stanowiły 47,4%, zakładów ubezpieczeniowych - 22,8% oraz funduszy inwestycyjnych - 11,8%) oraz odnotowano spadek (o 21,7 mld zł, tj. o 16,6%) zadłużenia wobec krajowego sektora bankowego, które wyniosło na koniec września 108,8 mld zł.

Wyk. 22. Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - stan na koniec września 2011 r.

Źródło: MF

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa

W okresie I - IX 2011 r. odnotowano wzrost nominalnej wartości długu zapadającego w przeciągu najbliższego roku (o 22,1 mld zł, tj. o 21,2%, do 126,2 mld zł), podczas gdy jego udział w długi ogółem wzrósł z 14,8% do 16,6%. Na tę zmianę wpływ miały m.in. zbliżające się terminy wykupu obligacji OK0112, OK0712 i PS0412 oraz przyjmowanie przez Ministra Finansów w depozyt od maja 2011 r. wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

Istotnie wzrosła również nominalna wartość długu SP w przedziale zapadalności od 3 do 5 lat (o 24,4 mld zł, tj. o 20,6%, do 142,6 mld zł; udział w długi ogółem wzrósł z 16,8% do 18,7%). Wzrost ten wynika m.in. ze sprzedaży obligacji serii WZ0115 oraz klasyfikacji w tym przedziale obligacji IZ0816.

Średnia zapadalność długu SP wyniosła 5,45 lat, w tym długu krajowego 4,31. Według stanu na koniec XII 2010 r. wartości te wyniosły odpowiednio 5,38 i 4,30 lat.

ANEKS STATYSTYCZNY I WYKRESOWY

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

	jedn.	2009	2010	2010			2011	
				IIIQ	IVQ	IQ	IIQ	IIIQ
PROCESY REALNE								
PKB	% r/r	1,6	3,9	4,4	4,7	4,5	4,3	4,2
Eksport	% r/r	-6,8	12,1	10,7	9,6	9,2	4,4	7,7
Import	% r/r	-12,4	13,9	12,3	13,8	8,8	4,5	5,2
Popyt krajowy	% r/r	-1,1	4,6	5,1	6,3	4,4	4,3	3,2
Spożycie	% r/r	2,0	3,5	4,2	4,7	3,2	2,7	1,6
- indywidualne	% r/r	2,1	3,2	3,4	4,0	3,7	3,6	3,0
- publiczne	% r/r	2,0	4,4	7,1	6,9	1,5	-0,6	-3,1
Akumulacja	% r/r	-11,5	9,3	8,5	10,5	12,7	11,4	9,9
- nakłady brutto na środki trwałe	% r/r	-1,2	-0,2	2,3	2,2	5,9	6,9	8,5
PKB w cenach bieżących	mld zł	1 343	1 415	351	397	349	369	375
Produkcja sprzedana przemysłu *	% r/r	-4,5	9,7	10,8	7,5	9,1	5,8	6,1
Produkcja budowlano-montażowa *	% r/r	5,1	3,3	7,6	11,9	18,7	18,8	15,2
CENY								
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	% r/r	3,5	2,6	2,2	2,9	3,8	4,6	4,1
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu	% r/r	3,4	2,1	4,0	4,9	7,7	6,9	7,0
Deflator PKB	% r/r	3,7	1,4	1,2	1,7	3,4	2,9	2,5
WYNAGRODZENIA								
Dynamika realna:								
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	% r/r	1,9	1,3	0,7	3,0	0,7	0,6	2,4
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	% r/r	0,8	0,7	-0,2	1,4	0,3	0,4	2,0
Przeciętna emerytura i renta								
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	% r/r	5,1	3,8	4,0	3,4	2,1	0,4	0,7
- rolników indywidualnych	% r/r	2,6	2,1	2,3	1,6	0,2	-1,5	-1,0
RYNEK PRACY								
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej**	% r/r	-0,6	-0,2	1,6	1,3	2,8	2,0	1,5
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	% r/r	-1,2	0,8	1,5	2,8	4,1	3,5	3,2
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	1 893	1 955	1 813	1 955	2 134	1 883	1 862
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	12,1	12,4	11,5	12,4	13,3	11,9	11,8
KURS WALUTOWY								
PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	3,12	3,02	3,11	2,92	2,89	2,75	2,93
PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	4,33	3,99	4,01	3,97	3,95	3,96	4,14
STOPY PROCENTOWE								
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym								
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	3,8	3,5	3,5	3,5	3,7	4,2	4,5
BILANS PŁATNICZY ***								
Rachunek obrotów bieżących	mln EUR	-12 152	-16 493	-5 195	-6 290	-3 135	-3 359	-4 709
Saldo obrotów towarowych	mln EUR	-5 427	-8 893	-2 477	-3 348	-1 894	-3 141	-2 676
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	-3,9	-4,6	-4,3	-4,6	-4,8	-4,9	-4,7
Zmiana oficjalnych aktywów rezerwowych ("-" przyrost)	mln EUR	-10 414	-11 494	-5 883	3 242	-7 469	-560	3 718
Dynamika nominalna:								
- eksport (EUR)	% r/r	-15,8	22,8	23,0	20,6	17,0	12,0	8,1
- import (EUR)	% r/r	-24,4	24,9	25,2	25,4	17,7	16,0	8,1

* dane roczne dla przemysłu i budownictwa dla roku 2009 i 2010 dotyczą pełnej zbiorowości; dynamiki kwartalne dla budownictwa zostały policzone na podstawie danych miesięcznych

** dane kwartalne nie obejmują pełnej zbiorowości (bez jednostek małych)

*** dane w % PKB w ujęciu płynnego roku

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. sprawozdawczości krajowej)

	jedn.	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011
BUDŻET PAŃSTWA																						
Dochody	mln zł	22 137	16 070	18 815	22 855	16 993	17 580	25 234	20 459	21 219	22 987	22 517	23 436	24 618	17 401	20 568	24 944	20 408	26 722	23 686	22 882	23 789
Podatkowe	mln zł	20 450	14 856	17 143	20 841	15 916	15 466	19 476	18 874	18 640	20 480	21 113	19 298	22 713	16 295	19 038	22 732	18 996	17 290	20 898	20 364	20 258
Niepodatkowe	mln zł	1 686	1 142	1 516	1 947	1 032	2 036	5 694	1 557	2 039	2 416	1 186	2 251	1 836	1 102	1 446	2 198	1 326	9 123	2 745	2 492	3 482
Środki z Unii Europejskiej*	mln zł	2	71	156	67	45	79	64	28	540	91	218	1 886	70	4	84	15	86	309	43	27	49
Wydatki	mln zł	26 917	28 126	24 687	27 105	22 082	22 103	23 536	22 565	23 778	25 342	23 240	25 414	27 380	29 049	23 659	29 030	22 551	23 216	24 548	22 479	24 997
Bieżące	mln zł	3 297	5 076	4 722	4 561	4 180	3 984	4 180	3 834	3 912	4 157	4 684	7 320	3 335	5 030	4 775	4 596	4 157	4 124	4 248	4 091	4 169
Majątkowe	mln zł	386	282	631	531	650	859	868	899	997	1 336	2 082	5 917	98	264	511	367	669	786	843	928	1 266
Obsługa długu publicznego	mln zł	2 495	2 255	2 348	6 509	1 967	1 257	2 808	1 228	2 694	7 557	2 448	577	2 815	1 580	1 603	7 790	1 663	1 459	3 603	933	2 400
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 364	2 369	630	594	892	486	882	937	1 060	1 082	2 434	1 616	1 264	3 243	850	687	936	804	1 150	927	1 221
Finansowanie projektów z udziałem środków UE *	mln zł	1 421	1 356	973	699	523	572	545	579	579	620	726	2 331	1 166	1 762	1 103	945	642	613	606	519	499
Pozostałe	mln zł	17 954	16 787	15 383	14 212	13 870	14 945	14 252	15 088	14 536	10 590	10 866	7 653	18 701	17 170	14 817	14 646	14 484	15 431	14 099	15 082	15 442
Wynik	mln zł	-4 779	-12 056	-5 872	-4 249	-5 089	-4 523	1 698	-2 106	-2 560	-2 355	-723	-1 978	-2 762	-11 647	-3 091	-4 086	-2 143	3 506	-861	403	-1 208
BUDŻET PAŃSTWA																						
	jedn.	I 2010	I-II 2010	I-III 2010	I-IV 2010	I-V 2010	I-VI 2010	I-VII 2010	I-VIII 2010	I-IX 2010	I-X 2010	I-XI 2010	I-XII 2010	I 2011	I-II 2011	I-III 2011	I-IV 2011	I-V 2011	I-VI 2011	I-VII 2011	I-VIII 2011	I-IX 2011
Dochody	mln zł	22 137	38 207	57 022	79 878	96 871	114 451	139 685	160 144	181 363	204 350	226 867	250 303	24 618	42 020	62 588	87 532	107 940	134 662	158 349	181 231	205 020
Podatkowe	mln zł	20 450	35 307	52 449	73 290	89 207	104 673	124 148	143 023	161 662	182 142	203 254	222 553	22 713	39 007	58 046	80 777	99 773	117 063	137 961	158 324	178 583
Niepodatkowe	mln zł	1 686	2 828	4 344	6 291	7 323	9 359	15 053	16 609	18 649	21 065	22 251	24 502	1 836	2 938	4 384	6 581	7 907	17 030	19 776	22 267	25 749
Środki z Unii Europejskiej*	mln zł	2	73	229	296	341	420	484	512	1 053	1 144	1 362	3 248	70	74	159	174	260	569	612	639	688
Wydatki	mln zł	26 917	55 043	79 730	106 835	128 917	151 020	174 555	197 120	220 899	246 240	269 480	294 894	27 380	56 429	80 088	109 117	131 668	154 885	179 432	201 912	226 909
Bieżące	mln zł	3 297	8 373	13 095	17 656	21 836	25 820	30 000	33 833	37 745	41 903	46 587	53 907	3 335	8 365	13 140	17 735	21 892	26 016	30 264	34 354	38 523
Majątkowe	mln zł	386	669	1 300	1 831	2 480	3 339	4 207	5 106	6 103	7 439	9 521	15 439	98	362	873	1 240	1 909	2 695	3 537	4 466	5 732
Obsługa długu publicznego	mln zł	2 495	4 750	7 098	13 607	15 574	16 831	19 639	20 868	23 562	31 118	33 566	34 143	2 815	4 395	5 998	13 788	15 451	16 910	20 513	21 447	23 847
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 364	3 733	4 364	4 957	5 849	6 335	7 217	8 154	9 214	10 295	12 730	14 345	1 264	4 507	5 357	6 044	6 980	7 784	8 933	9 860	11 080
Finansowanie projektów z udziałem środków UE *	mln zł	1 421	2 777	3 749	4 449	4 972	5 544	6 089	6 668	7 247	7 867	8 593	10 923	1 166	2 929	4 032	4 977	5 619	6 231	6 837	7 356	7 855
Pozostałe	mln zł	17 954	34 741	50 124	64 336	78 206	93 151	107 403	122 491	137 028	147 618	158 484	166 136	18 701	35 871	50 688	65 333	79 817	95 249	109 347	124 429	139 871
Wynik	mln zł	-4 779	-16 836	-22 708	-26 957	-32 046	-36 569	-34 870	-36 976	-39 535	-41 890	-42 613	-44 591	-2 762	-14 409	-17 500	-21 586	-23 728	-20 222	-21 084	-20 681	-21 889

* DANE NIEPORÓWNYWALNE

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg metodologii GFSM2001)

SKONSOLIDOWANY SZCZEBEL CENTRALNY																						
	jedn.	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	33 994	29 683	32 980	35 239	29 848	31 230	34 964	33 666	33 526	35 542	36 309	35 339	37 252	31 896	33 495	39 032	34 745	34 422	38 485	38 122	37 981
Podatki	mln zł	20 561	15 048	17 412	21 018	16 087	15 676	19 664	19 077	18 861	20 687	21 320	19 596	22 916	16 514	19 293	22 925	19 194	17 492	21 131	20 592	20 500
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	12 207	13 596	13 622	12 295	12 761	13 451	11 765	12 722	12 622	12 526	13 804	13 177	12 596	14 380	12 799	13 717	14 171	14 225	14 693	15 126	14 148
Pozostałe	mln zł	1 226	1 039	1 946	1 926	1 000	2 103	3 535	1 867	2 043	2 329	1 185	2 566	1 740	1 002	1 403	2 390	1 380	2 705	2 661	2 404	3 333
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	32 968	41 758	41 188	42 540	36 583	36 432	37 992	37 381	38 201	38 572	39 920	47 207	35 999	43 813	40 339	45 077	37 948	37 816	39 228	37 541	39 654
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 400	4 160	3 678	2 973	3 012	3 050	3 045	2 791	3 027	2 829	3 103	4 945	1 470	4 227	3 788	3 046	3 136	3 122	3 056	3 034	3 140
Nabycie towarów i usług	mln zł	865	970	1 733	1 898	1 410	1 388	1 692	1 330	1 374	1 568	1 821	5 679	1 037	963	1 465	1 612	1 239	1 463	1 347	1 285	1 574
Odsetki	mln zł	2 324	2 130	2 323	6 470	1 929	1 249	2 612	1 208	2 637	6 970	2 547	576	2 771	1 568	1 592	8 143	1 735	1 345	3 592	930	2 350
Zasilki socjalne	mln zł	16 290	17 727	20 633	19 000	17 428	18 709	18 032	19 628	18 770	18 027	19 471	19 126	17 892	18 896	19 898	19 524	18 669	19 418	18 155	19 951	19 210
Pozostałe	mln zł	12 089	16 771	12 821	12 199	12 804	12 036	12 611	12 424	12 393	9 178	12 978	16 881	12 829	18 159	13 596	12 752	13 169	12 468	13 078	12 341	13 380
Środki pieniężne netto z działalności	mln zł	1 026	-12 075	-8 208	-7 301	-6 735	-5 202	-3 028	-3 715	-4 675	-3 030	-3 611	-11 868	1 253	-11 917	-6 844	-6 045	-3 203	-3 394	-743	581	-1 673
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	187	182	209	312	362	593	516	519	595	646	803	3 035	86	138	268	273	330	469	511	498	651
Wynik	mln zł	839	-12 257	-8 417	-7 613	-7 097	-5 795	-3 544	-4 234	-5 270	-3 676	-4 414	-14 903	1 167	-12 055	-7 112	-6 318	-3 533	-3 863	-1 254	83	-2 324

	jedn.	I 2010	I-II 2010	I-III 2010	I-IV 2010	I-V 2010	I-VI 2010	I-VII 2010	I-VIII 2010	I-IX 2010	I-X 2010	I-XI 2010	I-XII 2010	I 2011	I-II 2011	I-III 2011	I-IV 2011	I-V 2011	I-VI 2011	I-VII 2011	I-VIII 2011	I-IX 2011
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	33 994	63 677	96 657	131 896	161 744	192 974	227 938	261 604	295 130	330 672	366 981	402 320	37 252	69 148	102 643	141 675	176 420	210 842	249 327	287 449	325 430
Podatki	mln zł	20 561	35 609	53 021	74 039	90 126	105 802	125 466	144 543	163 404	184 091	205 411	225 007	22 916	39 430	58 723	81 648	100 842	118 334	139 465	160 057	180 557
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	12 207	25 803	39 425	51 720	64 481	77 932	89 697	102 419	115 041	127 567	141 371	154 548	12 596	26 976	39 775	53 492	67 663	81 888	96 581	111 707	125 855
Pozostałe	mln zł	1 226	2 265	4 211	6 137	7 137	9 240	12 775	14 642	16 685	19 014	20 199	22 765	1 740	2 742	4 145	6 535	7 915	10 620	13 281	15 685	19 018
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	32 968	74 726	115 914	158 454	195 037	231 469	269 461	306 842	345 043	383 615	423 535	470 742	35 999	79 812	120 151	165 228	203 176	240 992	280 220	317 761	357 415
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 400	5 560	9 238	12 211	15 223	18 273	21 318	24 109	27 136	29 965	33 068	38 013	1 470	5 697	9 485	12 531	15 667	18 789	21 845	24 879	28 019
Nabycie towarów i usług	mln zł	865	1 835	3 568	5 466	6 876	8 264	9 956	11 286	12 660	14 228	16 049	21 728	1 037	2 000	3 465	5 077	6 316	7 779	9 126	10 411	11 985
Odsetki	mln zł	2 324	4 454	6 777	13 247	15 176	16 425	19 037	20 245	22 882	29 852	32 399	32 975	2 771	4 339	5 931	14 074	15 809	17 154	20 746	21 676	24 026
Zasilki socjalne	mln zł	16 290	34 017	54 650	73 650	91 078	109 787	127 819	147 447	166 217	184 244	203 715	222 841	17 892	36 788	56 686	76 210	94 879	114 297	132 452	152 403	171 613
Pozostałe	mln zł	12 089	28 860	41 681	53 880	66 684	78 720	91 331	103 755	116 148	125 326	138 304	155 185	12 829	30 988	44 584	57 336	70 505	82 973	96 051	108 392	121 772
Środki pieniężne netto z działalności	mln zł	1 026	-11 049	-19 257	-26 558	-33 293	-38 495	-41 523	-45 238	-49 913	-52 943	-56 554	-68 422	1 253	-10 664	-17 508	-23 553	-26 756	-30 150	-30 893	-30 312	-31 985
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	187	369	578	890	1 252	1 845	2 361	2 880	3 475	4 121	4 924	7 959	86	224	492	765	1 095	1 564	2 075	2 573	3 224
Wynik	mln zł	839	-11 418	-19 835	-27 448	-34 545	-40 340	-43 884	-48 118	-53 388	-57 064	-61 478	-76 381	1 167	-10 888	-18 000	-24 318	-27 851	-31 714	-32 968	-32 885	-35 209

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg metodologii GFSM2001)

SKONSOLIDOWANY SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg metodologii GFSM2001)

	jedn.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dochody	mln zł	313 396	324 175	347 171	382 843	416 402	463 651	496 968	497 099	532 242
Podatki	mln zł	162 992	168 488	181 676	203 866	228 537	268 878	291 832	274 128	292 154
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	103 445	108 066	113 750	120 839	128 887	140 422	144 337	152 085	156 981
Pozostałe	mln zł	46 959	47 621	51 745	58 138	58 978	54 351	60 799	70 886	83 107
Wydatki	mln zł	349 177	367 043	389 883	409 241	435 690	461 284	512 023	550 623	588 635
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	86 573	89 637	94 205	98 870	104 345	112 867	126 714	137 447	143 021
Nabycie towarów i usług	mln zł	47 344	49 965	53 404	55 605	60 855	69 163	76 027	71 601	86 075
Odsetki	mln zł	24 271	25 439	25 744	27 523	25 888	24 145	30 491	34 863	36 673
Zasilki socjalne	mln zł	154 927	161 356	169 518	170 946	183 471	190 261	206 659	228 715	241 366
Pozostałe	mln zł	36 062	40 646	47 012	56 297	61 131	64 848	72 132	77 997	81 500
Saldo operacyjne netto	mln zł	-35 781	-42 868	-42 712	-26 398	-19 288	2 367	-15 055	-53 524	-56 393
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	5 498	6 278	8 953	12 769	17 700	22 840	32 867	42 456	54 975
Wierzytelności/zobowiązania netto	mln zł	-41 279	-49 146	-51 665	-39 167	-36 988	-20 473	-47 922	-95 980	-111 368

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. ESA'95)

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH												
		IQ 2009	IIQ 2009	IIIQ 2009	IVQ 2009	IQ 2010	IIQ 2010	IIIQ 2010	IVQ 2010	IQ 2011	IIQ 2011	IIIQ 2011
Dochody	mld zł	130,9	115,3	127,5	125,4	132,4	125,3	133,3	140,1	141,1	135,5	148,7
Podatkowe	mld zł	71,2	57,1	70,3	74,2	72,1	63,9	74,6	80,1	78,6	71,6	80,5
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	39,5	38,5	39,1	35,3	40,1	41,1	39,4	36,5	41,6	43,3	47,5
Pozostałe	mld zł	20,2	19,7	18,2	16,0	20,2	20,4	19,3	23,5	20,8	20,6	20,7
Wydatki	mld zł	138,8	143,9	141,1	174,1	142,9	154,2	153,3	191,6	150,1	158,6	156,9
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	33,1	32,8	33,3	38,3	33,0	34,7	33,8	41,8	35,7	36,3	35,6
Zużycie pośrednie	mld zł	20,4	18,9	16,4	19,7	22,2	19,1	21,9	23,8	22,1	20,1	19,8
Świadczenia socjalne	mld zł	56,7	56,8	56,8	56,9	59,9	61,2	60,2	60,0	62,7	62,2	62,4
Odsetki	mld zł	8,0	10,5	6,9	10,1	7,3	11,7	7,7	11,3	6,7	11,7	7,6
Akumulacja	mld zł	6,3	12,3	16,9	34,5	7,1	14,7	18,3	39,5	8,3	16,7	20,3
Pozostałe	mld zł	12,4	11,1	9,6	11,4	10,5	11,6	10,4	12,8	13,0	10,3	10,2
Spożycie	mld zł	61,7	60,4	58,4	67,2	63,9	63,6	64,9	74,9	67,4	66,2	65,4
Wynik	mld zł	-7,9	-28,6	-13,6	-48,6	-10,5	-28,9	-20,1	-51,5	-9,0	-23,1	-8,2
SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH												
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dochody	mld zł	283,3	300,4	317,5	324,5	344,3	387,1	426,5	474,3	504,0	499,2	531,1
Podatkowe	mld zł	147,5	146,8	161,4	165,7	179,1	202,6	230,7	267,2	290,7	273,0	290,9
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	96,3	104,4	104,6	107,9	114,0	121,1	129,1	140,6	144,6	152,4	157,0
Pozostałe	mld zł	39,5	49,2	51,5	50,8	51,2	63,4	66,7	66,4	68,7	73,8	83,2
Wydatki	mld zł	305,8	341,5	357,9	376,7	394,1	427,1	465,0	496,5	550,9	597,9	642,1
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	75,1	83,3	87,0	90,0	93,0	98,8	104,1	113,2	127,3	137,6	143,3
Zużycie pośrednie	mld zł	44,3	47,2	49,1	50,9	53,5	57,3	63,6	70,6	78,8	75,3	87,1
Świadczenia socjalne	mld zł	133,6	146,9	152,7	159,6	167,6	172,5	183,9	190,6	205,6	227,1	241,3
Odsetki	mld zł	22,5	24,3	23,4	25,1	25,5	27,5	28,1	27,2	28,4	35,5	38,1
Akumulacja	mld zł	17,9	26,7	28,3	28,6	31,9	34,4	41,9	50,2	58,1	71,1	80,2
Pozostałe	mld zł	9,0	9,7	14,6	19,8	16,9	31,0	37,3	37,5	44,9	43,4	44,6
Spożycie	mld zł	129,8	139,5	144,7	152,8	162,7	177,8	193,7	211,6	236,1	247,8	267,3
Wynik	mld zł	-22,5	-41,1	-40,3	-52,2	-49,8	-40,0	-38,5	-22,2	-46,9	-98,7	-111,0
	%PKB	-3,0	-5,3	-5,0	-6,2	-5,4	-4,1	-3,6	-1,9	-3,7	-7,3	-7,8

ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH wg EDP

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (EDP) WG INSTRUMENTÓW

	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	III 2009	VI 2009	IX 2009	XII 2009	III 2010	VI 2010	IX 2010	XII 2010	III 2011	VI 2011	IX 2011
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	463 018	506 036	529 370	600 829	631 213	639 394	666 692	684 073	704 430	745 139	770 267	776 816	807 500	819 918	839 044
Gotówka i depozyty	mln zł	6	4	0	0	1	0	0	0	10	4	0	0	4	13	0
Papiery wart. inne niż akcje, bez instr. pochodnych	mln zł	388 286	437 170	469 194	533 260	558 571	567 327	585 056	592 053	615 880	651 430	670 006	663 195	690 021	702 058	707 691
krótkoterminowe	mln zł	24 179	25 329	23 381	51 295	54 740	60 470	60 211	51 468	47 819	47 187	46 686	39 806	43 483	44 183	36 686
długoterminowe	mln zł	364 106	411 841	445 813	481 965	503 831	506 858	524 845	540 585	568 061	604 244	623 320	623 388	646 538	657 875	671 005
Pożyczki, w tym:	mln zł	74 727	68 862	60 176	67 569	72 641	72 066	81 636	92 020	88 539	93 704	100 260	113 622	117 475	117 846	131 353
krótkoterminowe	mln zł	8 582	4 694	541	818	870	1 272	1 021	4 768	2 292	2 733	3 280	684	1 059	1 359	1 568
długoterminowe	mln zł	66 145	64 168	59 635	66 752	71 770	70 795	80 615	87 252	86 247	90 972	96 980	112 938	116 416	116 487	129 785

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (EDP) WG PODSEKTORÓW

	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	III 2009	VI 2009	IX 2009	XII 2009	III 2010	VI 2010	IX 2010	XII 2010	III 2011	VI 2011	IX 2011
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	463 018	506 036	529 370	600 829	631 213	639 394	666 692	684 073	704 430	745 139	770 267	776 816	807 500	819 918	839 044
Dług sektora rządowego	mln zł	437 230	479 954	506 048	573 716	604 573	610 985	635 789	641 868	665 317	704 329	725 415	724 529	754 850	766 566	782 671
Dług sektora samorządowego	mln zł	17 919	21 871	23 322	27 113	26 640	28 209	30 903	38 245	37 503	39 300	43 342	52 288	52 650	53 352	56 373
Dług sektora ubezpieczeń	mln zł	7 870	4 211	0	0	0	200	0	3 960	1 610	1 510	1 510	0	0	0	0

ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

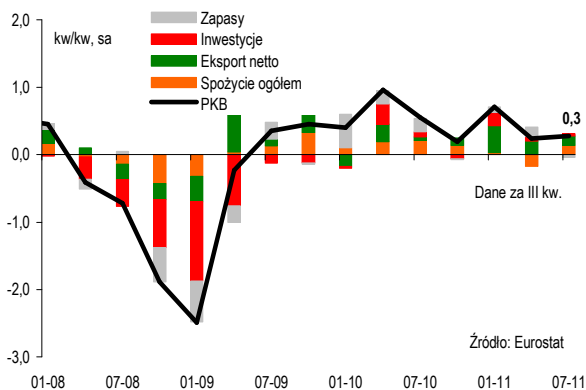
ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA (wg nominatu)

	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011
Zadłużenie Skarbu Państwa	mln zł	440 167	478 526	501 531	569 946	631 506	701 851	712 071	726 213	732 333	735 054	742 964	752 220	749 690	756 430	762 048
Dług krajowy	mln zł	315 479	352 328	380 409	420 202	462 734	507 012	515 350	526 772	532 843	538 141	543 309	546 759	536 587	537 183	526 449
obligacje rynkowe	mln zł	278 381	317 046	350 868	360 815	405 412	471 292	480 066	487 835	493 635	498 632	495 224	501 487	495 354	500 531	491 027
bony skarbowe	mln zł	24 400	25 800	22 586	50 403	47 545	27 966	27 680	31 311	31 739	32 085	32 096	27 974	23 606	18 750	17 569
obligacje oszczędnościowe	mln zł	8 620	7 205	6 319	7 897	9 317	7 618	7 469	7 491	7 395	7 350	7 307	7 233	7 233	7 250	7 209
obligacje nierynkowe	mln zł	565	483	396	307	211	108	108	108	55	55	55	55	55	55	0
pozostały dług krajowy	mln zł	3 513	1 794	240	779	250	27	27	27	18	18	8 628	10 010	10 339	10 597	10 644
Dług zagraniczny	mln zł	124 689	126 198	121 122	149 744	168 773	194 839	196 720	199 441	199 490	196 913	199 655	205 461	213 104	219 247	235 598
Dług z tytułu SPW	mln zł	83 862	90 639	92 254	121 156	134 065	155 468	157 678	156 073	155 983	154 461	157 246	163 221	167 625	172 334	185 911
obligacje typu Brady	mln zł	3 891	1 761	1 319	1 009	847	880	857	854	838	787	816	817	835	852	967
obligacje zagraniczne	mln zł	79 970	88 878	90 935	120 148	133 218	154 588	156 821	155 218	155 145	153 674	156 430	162 404	166 790	171 482	184 944
Dług z tytułu kredytów	mln zł	40 827	35 559	28 868	28 588	34 708	39 371	39 042	43 368	43 507	42 452	42 409	42 239	45 478	46 913	49 687
Klub Paryski	mln zł	25 153	17 941	10 526	3 173	326	307	295	296	250	238	247	251	265	274	261
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	mln zł	15 261	17 378	18 153	24 997	34 186	38 875	38 585	42 909	43 100	42 063	42 006	41 831	45 067	46 487	49 255
w tym: Europejski Bank Inwestycyjny	mln zł	9 340	11 365	13 042	19 266	20 846	22 361	22 186	26 346	26 378	25 845	25 898	26 056	26 191	26 997	28 511
pozostałe	mln zł	413	240	188	418	196	190	162	163	158	150	156	158	147	152	172

więcej danych: <http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=590&id=70515>

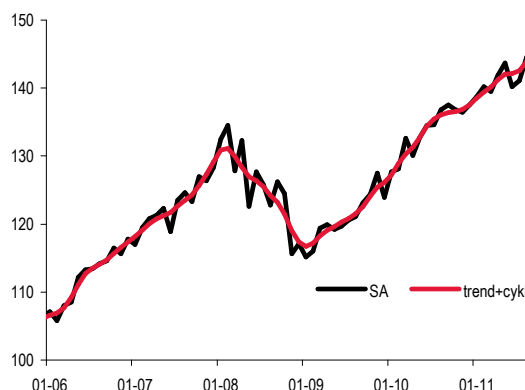
Aneks - wykresy

Struktura tempa wzrostu PKB w UE (kw/kw, sa)

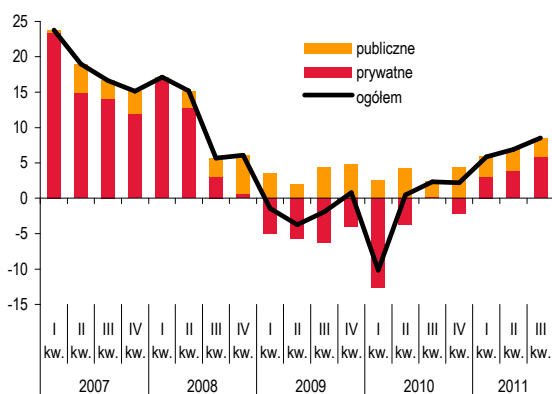
Źródło: Eurostat

Produkcja sprzedana przemysłu (i2005=100, oczyszczona z wahań sezonowych i nieregularnych)

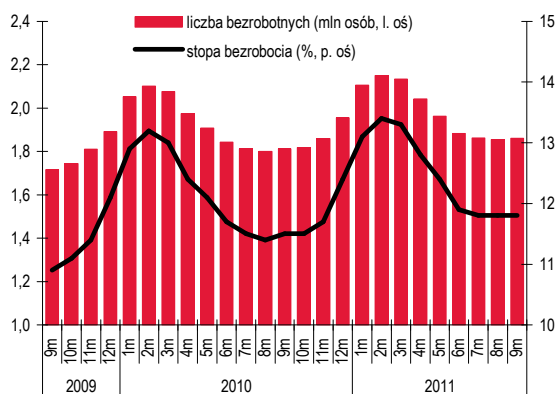
Źródło: Eurostat

Wpływ inwestycji prywatnych i publicznych na inwestycje ogółem (cs, r/r)

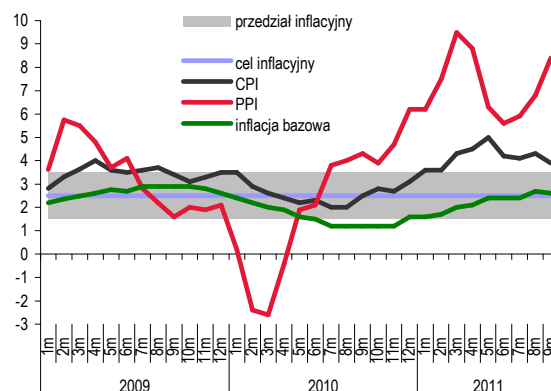

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

Bezrobocie rejestrowane

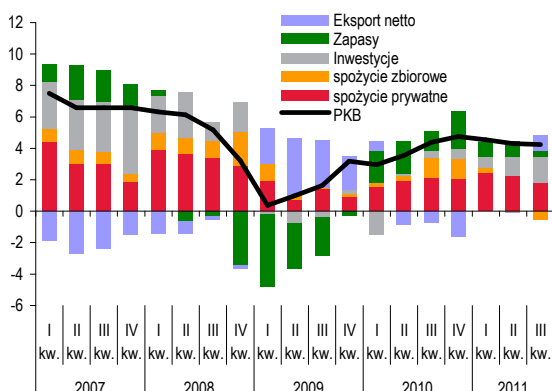

Dynamika cen konsumpcyjnych (CPI), cen przemysłowych (PPI) oraz inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii (r/r)

Źródło: GUS, NBP

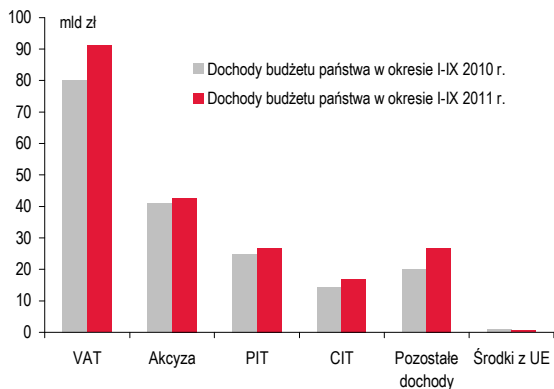
Wkład we wzrost PKB (r/r) – strona popytowa

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

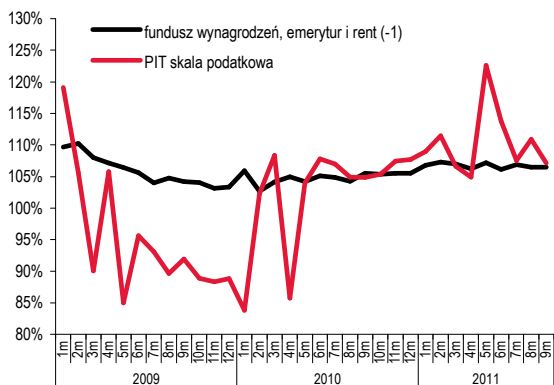
Aneks - wykresy

Dochody budżetu państwa w okresie I-IX 2010 r. oraz I-IX 2011 r.

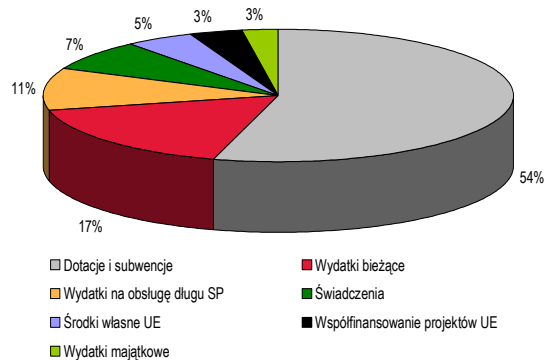
Źródło: MF

Dochody z podatku PIT (zasady ogólne) i fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, emerytur i rent (dynamiki nominalne)

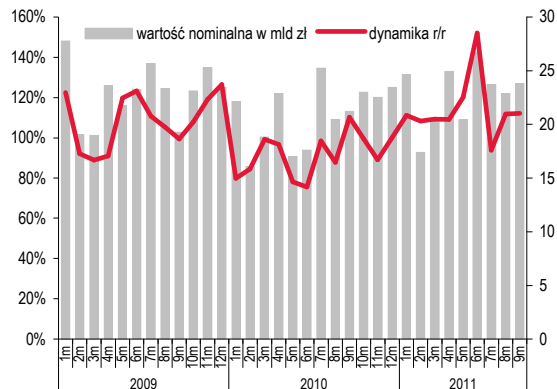
Źródło: MF

Struktura wydatków budżetu państwa w okresie I-IX 2011 r.

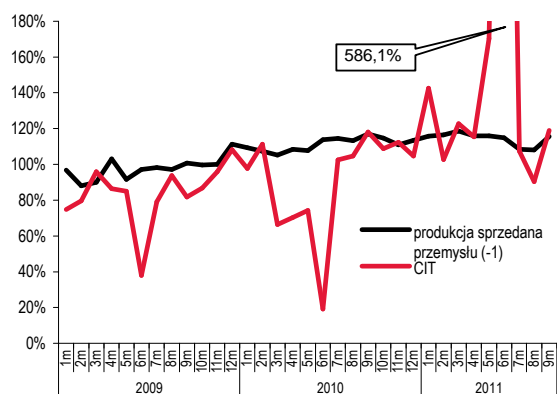
Źródło: MF

Dochody budżetu państwa ogółem

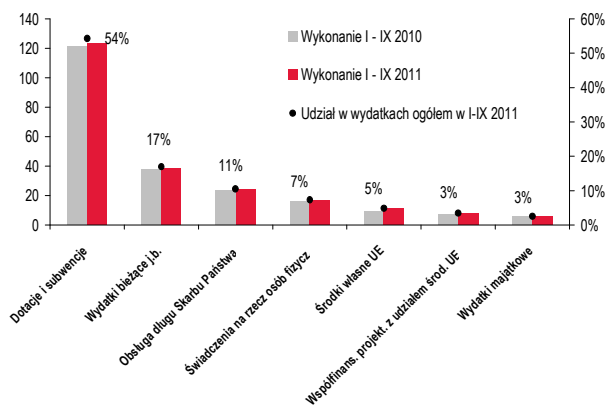
Źródło: MF

Dochody z podatku CIT i produkcja sprzedana przemysłu (dynamiki nominalne)

Źródło: MF

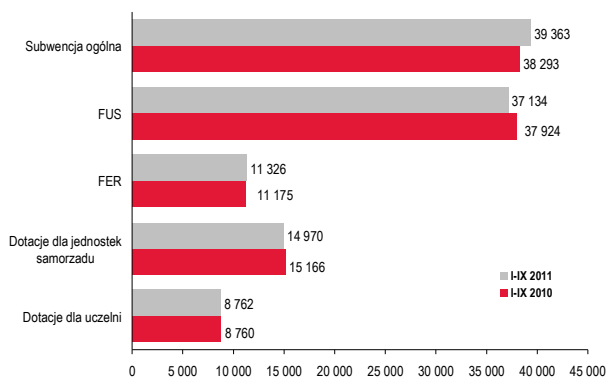
Realizacja wydatków budżetu państwa wg grup (w mld zł)

Źródło: MF

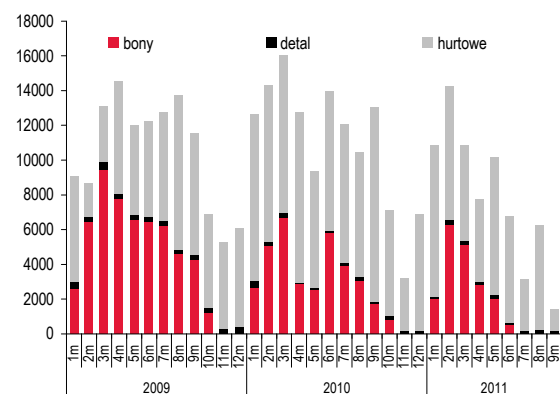
Aneks - wykresy

Dotacje i subwencje (w mln zł)

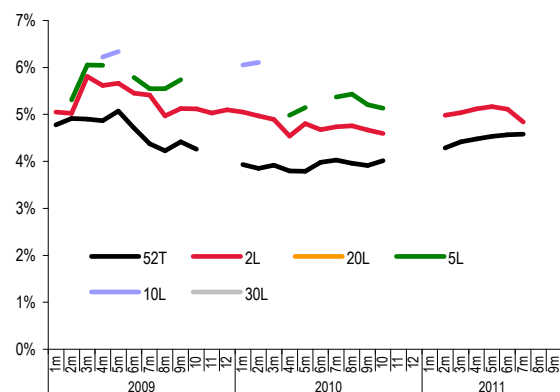
Źródło: MF

Sprzedż obligacji hurtowych, detalicznych oraz bonów skarbowych – wartość nominalna (mln zł)

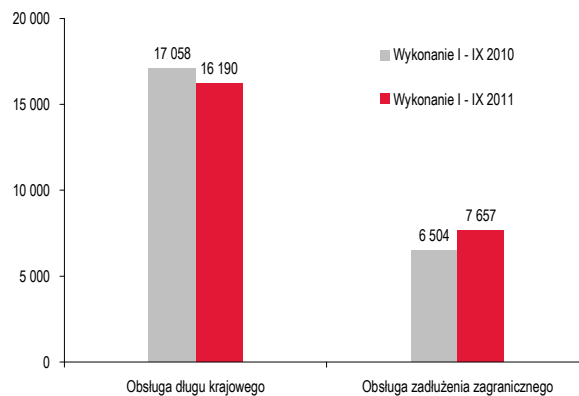
Źródło: MF

Rentowności SPW - rynek pierwotny

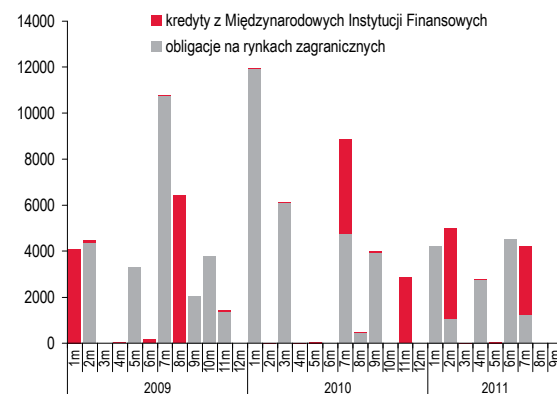
Źródło: MF

Obsługa długu Skarbu Państwa (w mln zł)

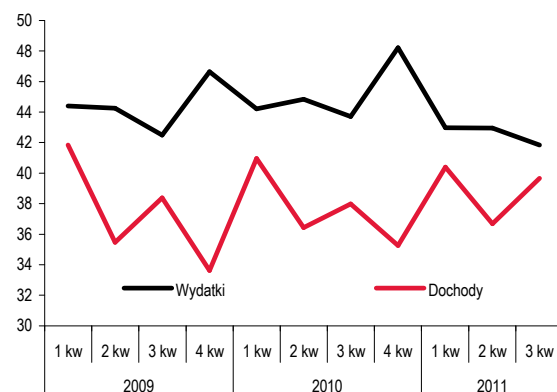
Źródło: MF

Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynkach zagranicznych (mln zł)

Źródło: MF

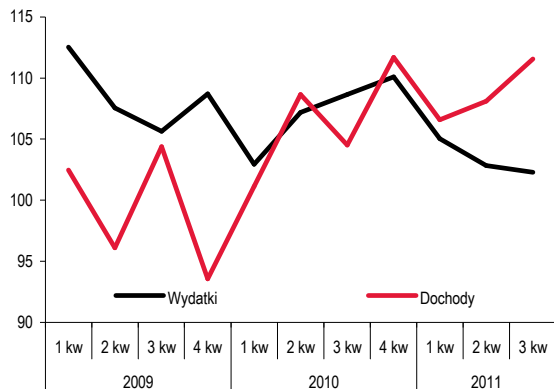
Dochody i wydatki sektora GG (w % PKB)

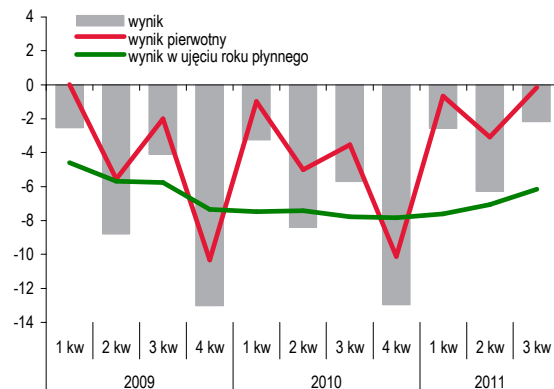
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Aneks - wykresy

Dochody i wydatki sektora GG (dynamika nominalna r/r, w %) Wynik sektora GG (w % PKB)

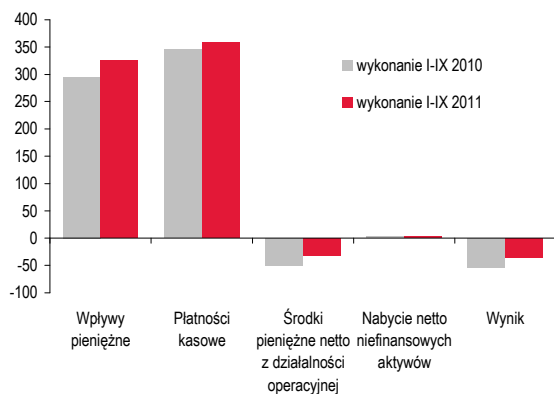

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

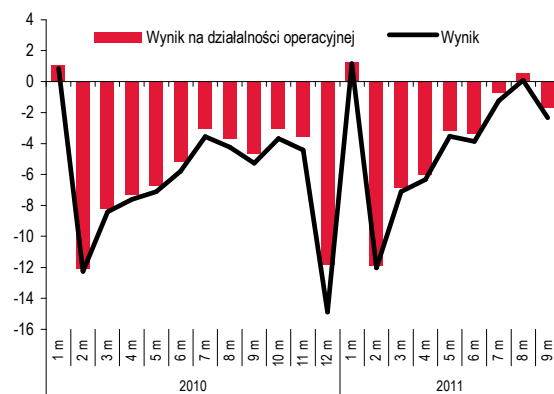
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Zestawienie porównawcze wykonania szczebla centralnego sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii GFSM2001 w latach 2010-2011

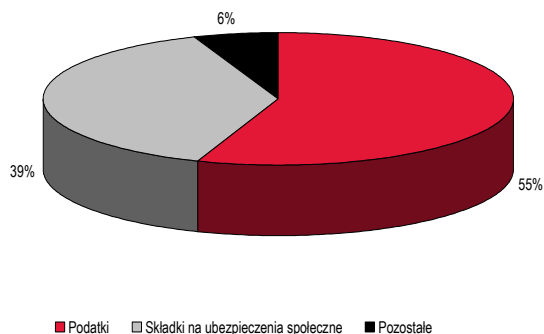
Źródło: MF

Wynik szczebla centralnego wg GFSM2001

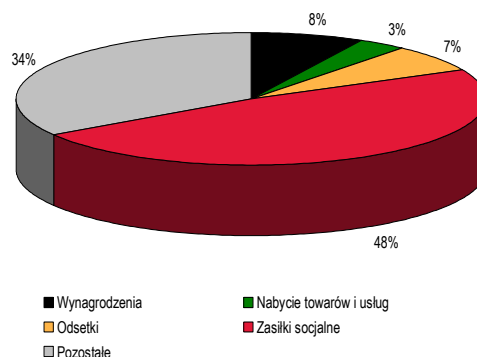
Źródło: MF

Struktura wpływów pieniężnych z działalności operacyjnej w I półroczu 2011

Źródło: MF

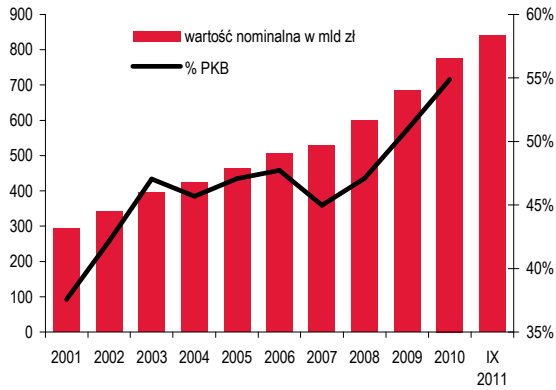
Struktura płatności kasowych na działalność operacyjną w I półroczu 2011

Źródło: MF

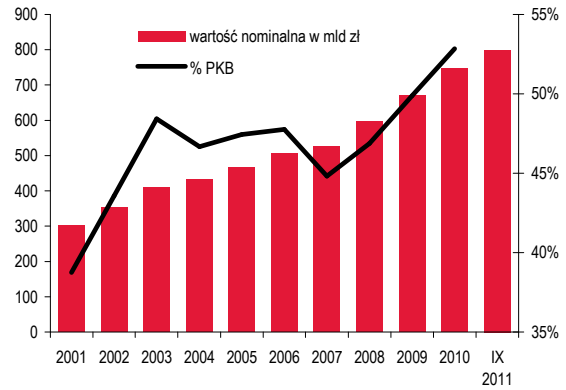
Aneks - wykresy

Dług EDP

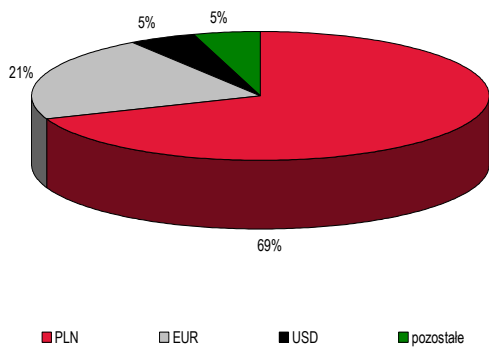
Źródło: MF

Państwowy dług publiczny

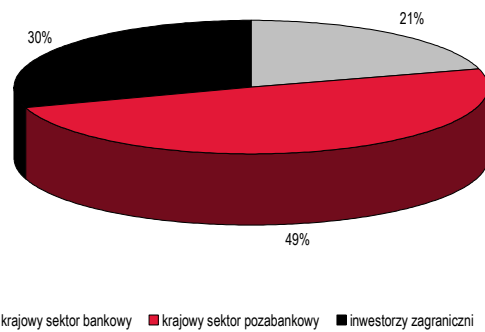
Źródło: MF

Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa - stan na koniec września 2011 r.

Źródło: MF

Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - stan na koniec września 2011 r.

Źródło: MF